

ЈУГОСЛОВЕНСКА ИНВЕСТИЦИОНА БАНКА — БЕОГРАД

ФИЛИЈАЛА — КОТОР

СА СВОЈИМ ЕКСПОЗИТУРАМА

У БУДВИ И ПЕТРОВЦУ

ВОДИ ДИНАРСКУ И ДЕВИЗНУ ШТЕД-

ЊУ И ОБАВЉА СВЕ ОСТАЛЕ БАН-

КАРСКЕ ПОСЛОВЕ. УСЛУГА БРЗА И

ТАЧНА, ТАЈНОСТ ЗАГАРАНТОВАНА.

ИПАК ИЗНАД ОЧЕКИВАЊА

ТУРИСТИЧКА ПРЕДСЕЗОНА дала је резултате изнад очекивања. Током априла, маја и јуна у хотелима на будванској ривијери гости су се не престано смјењивали.

И главна туристичка сезона почела је добро. Првих јулских дана колоне аутомобила домаћих регистрација кретале су се према Петровцу и Будви. Капацитети у домаћој радиности се попуњавају, мада најезда није као прошле године, а у хотелима у Будви и Бечићима више је гостију него у Светом Стефану и Петровцу, гдје још увијек има мјеста. Одмаралишта су још поодавно „крцата“ — у Каменову је, чак више гостију него што има кревета, а слично је и у одмаралиштима у Бечићима, Будви, Петровцу и Буљарици.

Велики број гостију примили су и аутокампови. Највише их је на Јазу и у Буљарици, а доста моторизованих туриста борави у хладу маслинака у Бечићима и Светом Стефану.

Приморске новине

ЛИСТ ССРН ОПШТИНЕ БУДВА

ИЗЛАЗИ ПЕТНАЕСТОДНЕВНО

ГОДИНА VI • БРОЈ 107 и 108 • 10. ЈУЛ 1977.

ЦИЈЕНА 2 ДИНАРА

ТРИНАЕСТИ ЈУЛ И МЛАДИ

ОБИЧНО СЕ ОВИХ којих више нема сјећамо најчешће приликом празничних дана, и тада, одједном, навиру сјећања и евоцирају се успомене на давне и скоро заборављене догађаје. Тада се негде из дубине човјекове душе почињу низати успомене на драге нам особе, чији ликови временом блиједе и нестају.

Причали су нам о тринаестојулском устанку, о звијезданим данима бунтовне Црне Горе, о нашим вршњацима и њиховој поносној младости, о томе како се зачињала револуција. Причали су нам, а ми смо нетремице слушали о тим тешким данима борбе за идеале, о подвизима прерано и несрећно прекинуте младости. Тада би се пред нашим очима низале сцене са Брајића, Вирпазара, Чева, Паштровице, неустрашивих јуриша и достојан-

ствених умирања, громких узвика и нијеомог ћутања пред пушчаном цијеви. Запитали бисмо се: да ли је тако морало да буде? И увијек наилазимо на одговор: да, морало је! Јер, то је цијена онога што се зове слобода, цијена плаћена оним што је највриједније, људским животом. А овај наш кршевити, љуги крај, увијек је знао да плаћа, чак и ову најтежу цијену слободе, не подносио ни нижију чизму, грчевито и достојанствено бранећи своју слободу.

И данас, присјећајући се оних који су дали живот за нашу безбрижну младост, у причањима преживјелих актера ове епопеје јавља се нека неизбјежна сет, јер је ово вријеме однијело са собом и дио њих, њихове драге и вољене, њихову потенцијалну срећу.

Причали су нам о тринаестојулском устанку. Читали смо о томе како је по чела револуција и како се настављала. Свјedoци смо револуције која тече. У њој револуције која нам је донијела и која ће нам донијети још много радости, дужни смо да се сјетимо а оних који су је почели и нису имали прилике да уживају њене плодове. Зато им једно неизмјерно хвала за нашу срећну младост и за ове лијепе и мирне тренутке живота.

Никола Краповић

Исмет Муџезиновић:

Устанак

Славни датуми наше историје

ЈУЛСКЕ ПРАЗНИКЕ дочекали смо у добром расположењу, са новим радним побједама и успјесима. Свечано смо и обиљежили те славне датуме из наше историје. Почело је испраћајем учесника традиционалног ауторелија „Сутјеска 77“ још 2. јула, а Дан борца свечано је прослављен у цијелој општини. У Клубу делегата Скуп-

штине општине породицама погинулих бораца уручене су спомен књиге „Први црногорски батаљон Прве пролетерске бригаде“.

Дан устанка црногорског народа увијек је празник коме се много радујемо. Сјећања на тај јул 1941. када су људи овог краја одлучно устали да отворено непријатељу покажу да не трпе ника-

кав јарам, увијек су нова и свјежа. Устаничко село Чело брдо, приређује ове године партизанско вече, а борци, омладина и грађани посјећују Дулево, гдје на спомен обиљежју Приморског батаљона „Стеван Штиљановић“, поводом 35-годишњице његовог формирања, полажу вјенце и цвијеће.

УЗ ЈУБИЛЕЈ ДРУГА ТИТА

Славољук између прошлости и будућности

ПОЗНАТИ ЈУГОСЛОВЕНСКИ КЊИЖЕВНИК Мирослав Крлежа често се сретао с другом Титом. Младост једног и другог „протекла је по оним безнадно досадним и сивим улицама загребачког Доњег града“. Из исте су домобранске касарне кренули на Карпате: „Тито године 1915., у Дванаестој „ходној сатнији“ капетана Томашевића“, а Крлежа годину дана касније „у Шеснаестој „ходној“, за вријеме Брусиловљеве офанзиве“. Тито је „отпутовао у Сиберију“, а Крлежа „се одскитао преко мађарских и аустријских етапа...“ Кад су се „послије олује првог свјетског рата нашли у просторијама изнад Кутњакове крчме (гдје је било сједиште синдиката), Титов профил у морално-политичком смислу био је пластично одређен... Он је био допутовао „у мале и заостале прилике с другог континента, вративши се у нашу провинцију као путник, који је доиста провео пет пуних година на другој обали лењинистичке, социјалистичке стварности...“ Разговарали су затим 1928. године „у предвечерје диктатуре“, а када су се срели 1937, послје девет година, „шест година Лепоглаве и три иностранствования... мјесто насмјана млада човјека ту је стајао озбиљан тихи странац, коме иза стакла његова цвикера свјетлуцају очи оцално тамно, готово строго“.

Крлежа је у својим сјећањима и есејима често писао о Титу. Преносио неколико фрагмената из којих се може сагледати Титов лик, његов пут до револуционара и његов живот. Тито као командант, државник и историјски симбол:

Рођен је у феудалној сјени провинцијалног аграрног племства. као сељачко дијете, металски радник, синдикално организиран у оквиру хрватског социјалдемократског покрета, очаран илузијама о морал-

но-политичком значењу Друге интернационале као велике политичке силе, која би требало да спријечи слом европске цивилизације по сваку цијену, и Тито је силовитом догађаја био завитлан до револуционарне спознаје

читаваог свог покољења... ко ме је било суђено да се жртвује за ослободилачки сан дугих и крвавих стољећа...

... ОД ПРВОГ ДАНА, како се као синдикални функционер појавио пред загребачком организацијом. Тито је играо улогу практичног политичара, што не значи да му интелектуално-политички поглед није био трајно уперен на лењинске принципе. Дати лењинским мислима стварну садржину, трајно разликовати када се политичка мисао претвара у фикцију, а када опет поприма облик материјалне снаге, то су основни елементи његовог дара којим се служи као поузданим навигационим средствима кроз све олује своје дугогодишње политичке борбе...

...У ПЕДЕСЕТОЈ ГОДИНИ ЖИВОТА, љета 1941, он је потпуно профилирана личност. По свом личном искуству, као човјек и као револуционар ослобођен свих романтичних илузија, знајући веома јасно шта су ратови, шта су војске и шта су револуције он је многим, дија-

Пиво Караматијевић: Друг Тито — портрет објављен у Борби 7. новембра 1942.

Несвакидашње признање

У прогласу објављеном јоводом-24-годишњице Октобарске револуције, 7. новембра 1941. године, Централни комитет КПЈ обратио се, између осталих, црногорском народу, и то следећим ријечима:

„Црногорски народе!

Ти си се први подигао на оружани устанак, када те је позвала Комунистичка партија Југославије. Ни казнена експедиција фашистичких љешинара, ни поплаћена села, ни невине жртве које су пале од убилачке окупаторске руке, нијесу могли сломити твој борбени дух, твоју чврсту ријешеност да се и даље бориш против мрског окупатора до свог коначног ослобођења. Истрај, црногорски народе, у тој тешкој борби заједно с другим народима Југославије!“

ПОЧЕЛО СЕ СА 10.000 ПУШАКА

Од самог почетка — од 13. јула 1941. године — устанак се у Црној Гори ширио као ватра. Црногорци су свуда једва чекали да се дигну на оружје. Они су приликом слома бивше Југославије, знајући да борба тек предстоји, прикупили велике количине оружја и склопили га на сигурна мјеста. Било је „магационирано“ 10.000 пушака, 176 пушкомитраљеца, 73 митраљеца, 12 тешких и неколико лакших брдских топова. Прва пушка опалена је 13. јула, а већ сјутрадан читава Црна Гора пламтјела је у ослободилачкој борби. У току три дана непријатељ је био потпуно разбијен. Заробљено је око 4.000 италијанских војника и официра а мртвих и рањених Италијана било је око 1.200. У бици на Кошћелама, између Цетиња и Ријеке Црнојевића, 14. јула заробљен је читав италијански моторизовани пук. На Созини је дошло до крвавог окршаја с најбољим италијанским јединицама — алпинцима и берсалиерима. Четрдесет устаника, на челу с командиром Ивом Новаковићем, сликарком, ликвидирало је непријатељско упориште и око 90 фашиста. У тој борби пао је и Иво Новаковић. Смртно рањен, док су фашисти одступали, он је храбрио своје борце, а посљедње његове ријечи биле су: „Поздравите ми Партију!“

БОРБА ЈЕ ОКОНЧАНА ТРЕЋЕГ ДАНА

Устаници су на Вељем Брду код Титограда водили жестоку борбу против око 2.000 италијанских војника и официра, већином фашиста. Три пуна дана борци народне војске одолијевали су ураганској ватри — њихове положаје тукли су топови неколико батерија, много минобацача и двије ескадриле авиона. Када је, најзад, та

борба окончана, на положају је остало 120 мртвих Италијана, док су погинула свега три партизана.

УНИШТЕНА ЈЕ ЦЈЕЛОКУПНА ОКУПАТОРСКА ПОСАДА

У току првих устаничких акција у Црној Гори постигнути су крупни војно-политички успјеси. За веома кратко вријеме уништена је цјелокупна окупаторска посада која се тада налазила у Црној Гори. Непријатељ је потом био принуђен да довуће нове, повјерљивије трупе, ради гушења устанка. Али, и те јединице показале су се неспособне да се боре с партизанима.

На територији Црне Горе, у јесен 1941. године налазило се око 30.000 италијанских војника, који су били смјештени углавном по гарнизонима у градовима и већим насељима. „Црногорски народ и партизани“ — писала је тада „Борба“ нијесу били заплашени тим бројем италијанских војника, јер, свјесни своје оправдане борбе, били су свјесни коначне побједе, свјесни да се на њиховој страни налазе Срби, Хрвати, Словенци и остали братски народи Југославије...“

ИЗВЈЕШТАЈ СА ЈЕЛИНОГ ДУБА

У броју од 7. новембра 1941. године „Борба“ је на првој страници објавила извјештај о борби на Јелином Дубу, која се одиграла у суботу, 18. октобра 1941. године у 5,30 часова на саобраћајници између Подгорице и Колашина. Том приликом 320 партизана Зетског одреда уништило је један блиндиран и 42 обична десетотонска камиона и један мотоцикл. Запаљено је и оборено у Малу ријеку свих 43 камиона од којих је осам било натоварено ратним материјалом, десет житом и два нафтом...

У борби која је трајала релативно кратко фашисти су имали 150 мртвих и рањених војника. Заробљено је 59 војника и четири официра. Стријељана су три петоколониша који су се затекли са Италијанима... Тих дана порушени су сви мостови и подзиди од Шавника до Таре, тако да је саобраћај између Црне Горе и Санџака био потпуно прекинут.

Ти окршаји били су наставак борби започетих 13. јула 1941. године.

М. Л.

лектичким протусловним питањима револуционарне политике био већ давно обликовао своје властито, субјективно увјерење...

... У ЛЕГИЛИ РЕВОЛУЦИОНАРА са свим својим суборцима. Тито је годинама био исто тако математски вјеројатан кандидат смрти. Ступајући у тој трагичној колони, постојано увјерен да је тај крвави пут, на жалост, једини могући пут, како би се народ пробио из мрачних кланаца своје епске, архајске заосталости, он се је из ове анабазе појавио пред великим силама на челу педесет дивизија, и тако поново спријечио империјалистичку диобу земље...

... УШАО ЈЕ У УСТАНАК у тренутку потпуног расула и након четири године једне од најтежих политичких и моралних криза наших народа успио је да послје читаваог низа крвавих битака заврши рат као командант моћне и побједоносне војске, која је под својим барјацима ослободила и ујединила читаву земљу од Соче до Охрида...

...КАДА НЕТКО са својих шездесет година може да каже борио сам се по црти свог моралног увјерења четрдесет пуних година, видио сам многе земље и градове, војске и ратове и цивилизације, друштвене системе и револуције, проживио сам живот, зарађујући хлеб својим властитим рукама, био сам робијаш и

ратник, политичар и организатор великог масовног покрета за ослобођење пролетаријата, дигао сам устанак против слијепе стихије, очистио сам земљу од туђинаца у тешком и крвавом рату, вратио сам својој домовини отето море, њене отоке и ње не градове, ослободио сам свој народ од класног изабљивања, положио сам темеље социјализму и данас дижем земљу из њене заосталости у ред цивилизованих народа, онда такав човјек може с пуним правом да каже: извршио сам своју људску и грађанску дужност...

...ТИТО, ТО ЈЕ УСПРАВАН, смион став пред великим страним силама читаваог свијета, на темељу искуства из првог и другог свјетског рата и тешке политичке подzemне борбе, која је трајала деценијама и стајала безбројно много жртава. Тито, то је славољук између мрких и крвавих зидина наше средњовјековне прошлости и пута до цивилизације, која неће више да буде робовање туђим банкама, туђим неистинама и предрасудама. То је картеча која се кроз дим и маглу наше заосталости пробила као усијан знамен над звјезданим барјацима наше савремене политичке свијести...

Крвљу људском писана је наша историја. То се најбоље осјети у Црној Гори, постојбини вјечитих устаника и прегалаца, каменом пријестолу слободе, у земљи пркоса и поноса, због које, како неко рече, „Европа послје ручка није могла мирно да спава“. У њој се на сваком кораку срећемо с народном пјесмом и легендом, а често — као оно на Царевом Лазу, Крусицама, Трњинама, Граховцу, Вучјем Долу, Фундини, Мојковцу, Вирпазару, Брајиницима, Браленовици, Колашиницима и Јелином Дубу — с посљедњим чином стравичне и величанствене драме или са завршним стиховима епонеје.

Пред 13. јул — велики празник црногорског народа — довољно је поменути име неког мјеста, па да из предања, уџбеника или народне поезије, а често и из сјећања, изроне успомене као циници. Јер, свако покољење додавало је крвљу писаном спису своју страну и у њој свједочанство о својим заносима, подвизима, прегнућима и жртвама. Хучна ријека успомена није потонула у мору заборав ни тамо гдје нас, умјесто некадашњих градова, среташу оронуте зидине тврђава, на бредовима Лесендра, Жабљака, Обода, Стањевића, Пераста, Херцег-Новог, Будве, Бара и Улциња зјане ране времена што није знало за милост. Влага разједла оријашке камене блокове низ које клизе капи влаге — као да сузе за толиким прољећима што се памте са уздицом. Одавно су зарасли путеви којима су стизали каравани из Брскова и Новог Брда с товарима чувеног гламског сребра, које је било најсигурнија монета сред њевијевне Европе.

У сваком од тих мјеста чији се настанак губи у тами вјекова постоји прича о томе када су и како настајала, ко их је све подизао, рушио и на рушевинама поново градио, како су и виле, тобоже, у томе удјела имале. А ничег другог није било до гвоzdене воље да се издржи и да се ни једног тренутка не поклекне. Зато се у нашој земљи од давнина умирало страшном и, у исто вријеме, дивном смрћу, ако она уопште може да буде лијепа. Голобради младићи и дјевојке још немиловане гинули су у петнаестој, двадесетој, двадесетдругој години — у цвијету младости, на прагу живота. Знали су да млади, какви ће заувјек остати у сјећању савременика, гледају смрти право у очи, а то је, свакако, оно чему се најтеже научити. И тако — ко зна од када до 13. јула 1941. године: на камењу рушевина и на гробљима што су једино расла могу се читати поруке преко којих су ратари, дрвосјече, чобаници и ђаци постајали легендарне личности. Били би одавно очеви и мајке, и унучицима би се радовале, да у јуришима нијесу погинули заједно с нерођеним ћеркама и синовима. И зато су у сјећањима сабораца остали вјечно млади: насмијани, неустрашиви, вјерни као љубав, јачи од заборава и смрти. Њихове посљедње поздраве будућим налазимо у музејима народноослободилачке борбе. Значе оне са изблиједјелих фотографија и из њихових предсмртних поклича слободи и сјутрашњици. „Волите живот и борите се да од

ТРИНАЕСТИ ЈУЛ — ДАН УСТАНКА ЦРНОГОРСКОГ НАРОДА

СПОМЕНИК ЈЕ ЊИХОВОГ ЈУНАШТВА ЦРНА ГОРА И ЊЕНА СЛОБОДА

његу направите срећу!“ — том завјету подређивали су све рудар и шпански борац Ђуро Вујовић, селаци Зарија Вујосевић и Нико Анђус, надничар Ђуро Петровић, професионални револуционари Иван Милутиновић, Вукица Митровић-Шуња, Јелена Ђетковић, Ђуро Стругар, правници и студенти Будо Томовић, Миладин Поповић, Бајо Секулић, Бранко Делетић, Вук Кнежевић, Рифат-Тршо Бурзовић, Томаш Жижих, Волођа Кнежевић, Блажо Јошов и Блажо Јоков Орландић, Јован Ђоровић, затим Милан Куч, Радуге Јеврић, Вукадин Вукадиновић, Петар Дедовић... Њихове подвиге тешко је испричати — то је још увијек свети дуг сабораца тих

његову љубав жртвовао оно што је љепше и свјетлије. Он тада није слатио да ће се његове ријечи пробити до слободе да би стигле потомству, нити да ће непријатељ, задиљен јунаштом голубрадног младића, честитати његовом оцу у логору: „Не изјављујем вам саучешће, јер ми смо га убили, али честитам вам када сте имали онаквог сина!“

Десио се једно и друго, јер Боро је вршио своју дужност.

Омладинац из Трешњева код Андријевице, Пуљо Стојановић, није хтио да се погађа с непријатељем ни када се радило о његовој глави. Мада је мјесецима био непокретан, четници нијесу могли мирно да спавају све

њу жељу, одговорио је не двоумећи се: „Ваша пропаст!“, а затим додао: „Срамно ћете завршити своје животе!“ Песницом је и са „Смрт фашизму!“ поздравила фашистички суд омладника Јока Балетић из Никшићког Бројанца... „Сигурно вам је познато“ — писао је пред смрт Војо Ражнатовић из Цетиња — „да сам дошао у руке непријатеља... Што ћу да умрем за свој народ чини ми част и с пјесмом на уснама поћи ћу у земљу...“ До суза је потресло писмо Данице и Видне Мијановић из Горњег Поља у коме, негдје при завршетку — као нешто сасвим узгредно, саопштавају својој мајци: „Казахте да је и Ми

Борбе Андрејевић-Кун:

Јуриш

неустрашивих јунака да би се на животодашним врелима љубави и пожртвовања напајали нови нараштаји. А до тада док тај дуг не буде измирен, појмимо ратницима слободе добро знамим путевима. Нећемо залутати — гробови су путокази. Гробови на чијим је узглавницама уклесано или урезано живот но гесло садржано у свега четири ријечи: „Смрт фашизму — Слобода народу!“ Једна од тих многобројних стаза доведше нас до Бора Цветковића чије је посљедње саслушање класичан пријер херојског држања пред непријатељем.

„Шта си радио у шуми?“

— питали су га фашисти.

„Највише што сам могао на вашу штету!“ — одговорио је он.

„А са каквом си намјером дошао у град?“

„Да извршим задатак!“

„Зашто нападате империју и њене савезнике?“

„Боримо се против фашизма!“

„Зар не схваташ да ћемо читав свијет да освојимо?“

„Варате се: ми ћемо да побиједимо!“

На крају, када су му понудили да напусти партизане, па ће му поштедијети живот, Боро је одговорио да га не жали толико да би за

док је био жив „дин с пушкомитраљезом“, какав надимак је Пуљо добио у Устанку, па су му наредили да пође с њима у Колашин. На путу су затражили од њега да се смири и заборави партизане, па ће му омогућити и да се лијечи.

„Није ми до лијечења!“ — одговорио им је он.

„Али, бар до главе треба да ти буде стало“ — отворено су му припријетили.

„Ни главу не волим кад не могу да се борим!“ — одговорио је он, не спунтајући поглед пред цијелима које су одмах затим плануле.

Страхито измрцварен у будванском затвору, Јоле Врбица смогао је снаге да на питање да ли се слаже са смртном пресудом одговори: „Устанак нећете угушити, победа ће наша бити!“

„Зар сте могли и да помислите да ћемо вас пустити да мирно газите нашом земљом?“ — упитала је фашисте студенткиња Вукосава Ивановић, плујући Мусолинијеву слику, коју су јој донијели да пољуби да би јој поклонили живот... Омладинац из Цетиња, Гојко Крушка, на путу до вјешала на Балшића пазару, одговарао је на питања, пјевао и пријетио. А када су га, прије него што ће му намакнути омчу на врат, упитали за посљед-

лосава Матијашевић с нама стријељана...“

Војин Поповић, шпански борац из околине Шавника, кога су четници ухватили болесног од пјегавца, избољан и изнемогао до те мјере да се једва кретао, нашао је снаге да посљедњи пут каже дивне ријечи о будућности, о сјутрашњем дану и о сјају сунца у слободи: „Није ми жао што гинем“ — рекао је он на стрелишту — „када знам да оно неће вас гријати“. У писму Ратка Жарића, студента из Даниловграда, читамо, између осталог: „Сјутра ће ме стријељати... Ни сјутра нећу бити мртав... Моја крв ће вам помагати, другови, у овој светој борби“. А Љубо Чупић је насмијан стао пред целате на стрелишту као да су пред њим били објективи фотографских апарата а не пушчане цијеве. О том осмијеху написао је један француски публициста: „Ми смо љубоморни на овакве јунаке... То јунаштво достојно је националног амблема најхрабријих народа...“

„Како је друг Тито?“ — допире до нас питање смртно рањеног команданта Четврте пролетерске црногорске бригаде Вака Ђуровића — имао је тада тек двадесетосам година — упућено они-ма који су га упитали како

му је. Прикупљајући посљедње снаге, док му се живот гасио, он затим умирућом окрвављеном руком повлачи на карти линију од Милинкладе у правцу Врничких колиба: пренио је бригади наређење друга Тита да сачува пролаз између Љубиногог гроба и Кошуте.

Иако није чула за пријемере самопријегора и јунаштва старих Грка и Римљана, ни за савјет спартанске мајке сину који одлази у бој — да се врати са мачем као побједник или да погине од њега — старица Жижих, када су јој у Зеленогори изјавили саучешће за изгинулим синовима и кћерима, изјављује: „Оставите ку књаву! Не кобите ми војску — Тито је жив!“

Појмимо до Жабљака под Дурмитором и задржимо се часак на Штуоцу са кога је друг Тито посматрао Вучево и Сутјеску. У околним селима живи сјећање на борбе, борце, саборца и вођу најсмјелијих. У пјесмама које су стварали о себи, бојевима и својим барјацима, у стиховима пуним суза и пркоса свијетли душа народа. У њима је саткана историја народног војевања, Садржана је она у пјесмама о Титу и Партији, о Сави и Сутјесци, о биткама и офанзивама, о ранама и јунацима с којима се друговало и од којих се другарству и борби учио.

Гробови су путокази — нећемо залутати у трагању за епонејом, људском крвљу писаном. Иако су слова изблиједјела и тешко се читају, не може се заборавити да су ти који у тим рамама почивају били јунаци за читав живот. Они који су закопавали мртве знали су зашто су пошли у борбу, па су у камен уклесали или у дрво урезали свега двије ријечи које кажу све: „Другу партизану“. А сви ти непознати — као Вукман Крушчић, Владо Бајица, Љубица Поповић, Иво Миковић, др Никола Ђурковић, Данило Бојовић, Стијено Шаренац, Богдан Котлица, Вељко Мићановић, Бајо Јојић, Крсто Бајић и сви остали чији се подвизи и имена знају — били су ведри, неустрашиви и племенити. Били су дјеца, родитељи, браћа и сестре. Ишли су у школе, држали рала, читали књиге и маштали о будућности. Зато, док се очи магле сузама, чо вјек зажели да, умјесто стиска руке онима који ту почивају, помилује студено камене.

Као и у читавој мукотрпној историји, Црногорци су, корачајући путем којим су пошли 13. јула 1941. године, крвљу најодабранијих својих синова писали најновију историју. Њихова домовина, Црна Гора, остала је што је била: земља пркоса и поноса, постојбина вјечитих устаника и прегалаца, камен пријестолу слободе.

ИДЕЈНИ ПОКРЕТАЧ ПРОГРЕСА

Својим стваралачким акцијама комунисти наше општине иду у сусрет значајним догађајима револуционарне историје Савеза комуниста: Седмом конгресу СК ЦГ и Једанаестом конгресу СКЈ.

У основним организацијама извршена је темељита анализа двогодишње активности цјелокупног чланства. У овом периоду Савез комуниста посветио је особито пажњу њиховом идејно-политичком оспособљавању, а забијежен је већи степен активности и ефикасности у раду. Постигнути су значајни резултати у борби за развој друштвено-економских и самоуправних односа у смислу одредаба Устава и резолуције Десетог конгреса СКЈ и Шестог конгреса СК Црне Горе. Отворено и критички говорило се о унутрашњим проблемима, достигнућима и ономе што је остало да се уради. Констатовано је да су организације Савеза комуниста израсле у водећи идејно-политички субјект средине у којој djeluju, те да је осјетно порастао њихов углед, посебно због досљедне борбе за развој не посредне социјалистичке демократије. Веома је позитивно то што се у оцјенама о стварном стању самоуправних односа полазило од реалних чињеница и што је дато више оцјена доедашњег рада и акција у свим областима djelовања комуниста. Све више пажње поклања се марксистичком образовању кроз јединство теорије и праксе.

Једно од централних питања које је заокупљало пажњу комуниста било је: колико су основне организације своју активност усмјеравале на суштинска питања борбе за бржи развој друштвено-економских и самоуправних односа у складу с Уставом и Законом о удруженом раду?

Комунисти су се свесрдно укључили у прославу Титових јубилеја, одлучни да још боље и успјешније приону на извршавању наредних задатака, јер ће се на тај начин најбоље одужити другу Титу за све што је у свом револуционарном вијеку учинио за нашу Партију, наше народе и нашу земљу, за мир и сарадњу међу народима, за чистоту комунистичког концепта у теорији и пракси. Није то само одмјеравање искустава и свођење биланса достигнутог и урађеног, него и манифестација спремности и одлучности за преузимање нових обавеза у сусрет Седмом конгресу СКЦГ и Једанаестом конгресу СКЈ.

Као континуирани и перманентни процес у преображавању друштва револуција захтијева појачане напоре свих свјесних снага. У припремама за конгресе комунисти ће усмјеравати снаге према циљу који нам је познат. Правац кретања наметнуо је живот, а осмислила га је марксистичка идеологија, досљедно примијење на конкретне историјске услове. Устав и Закон о удруженом раду заокружују историјски нову замисао друштвено-економских и политичких односа. За комунисте у основним организацијама водећа улога мора бити потврђена авангардним акцијама, иницијативама и комунистичким понашањем

свуда гдје борба за нове односе има свакодневни људски смисао. Норме не могу постати стварност а да се не сукобе с људским дилемама, колебањима и отпорима, макар биле историјски прогресивне и опште прихваћене. Човјек је актер историје и субјект који ствара своју историју, мијењајући друштвене услове и самог себе. А ми смо себи поставили за циљ изградњу друштва слободних људи кроз самоуправни развој.

Савез комуниста претпоставља ангажовано чланство које ће имати снаге и могућности да усвојени програм учини дјелотворним, да буде идејни покретач свих акција. У тако ангажованом Савезу комуниста све ће мање бити мјеста за каријеристе и секташе.

Револуционарно вријеме захтијева и револуционарну дјела и стално полагање рачуна како смо обавили своје задатке. Зато ће, као и до сада, комунисти у наредној фази наше револуције доказивати своју одлучност и ријешеност да у сложеним пословима учествују у првим редовима и пуном снагом, да максимално доприносе остваривању заједничких циљева. Они знају да ништа није боље од свакодневног стваралачког рада који оплемењује и доноси радост и срећу људима.

Савез комуниста никада није признавао задовољавање постојећим и постигнутим, о чему рјечито говоре његови успјеси у прошлости. Он је увијек јасно обиљежавао путеве којима треба ићи смјело и амбициозно: Борба за ново и боље, то је циљ Савеза комуниста.

Припреме за наредне конгресе имају двије основне карактеристике: оне ће протекти у борби за нове односе и биће основа за сагледавање стварне улоге Савеза комуниста у њима и друштва које изграђујемо. То и јесте она креативна самосвијест комуниста која је увијек представљала дио историјске снаге СКЈ.

Пред нама је колективни стваралачки чин у коме се у пракси, јасно и потпуно, потврђује виталност самоуправног система и креативна способност радничке класе. У садашњем тренутку не треба мислити само на вријеме које у једном револуционарном друштву често претвара најкраће тренутке у историјске датуме, већ више на достигнућа која су пред нама и стваралачке доприносе сваког комунисте општој ствари радничке класе. Мр Драго Станковић

ДЈЕЧЈЕ ОДМАРАЛИШТЕ У БУЉАРИЦИ

У недјељу, 13. јуна, у Буљарици је уз малу свечаност отворено одмаралиште за дјецу из Светозарева. Том приликом подијелене су захвалнице вриједним прагаоцима који су за рекордно вријеме од 80 дана на камењару обраслом шикаром изградили и оспособили објект који по својој конструкцији и функционалности задовољава и педагошке и рекреативне наміјене. Одмаралиште је павиљонског типа, а у једној смјени моћи ће да прими 150 дјеца и дјевојчица.

У СУСРЕТ КОНГРЕСИМА САВЕЗА КОМУНИСТА

Пред новим задацима

ПРЕДИЗБОРНА И ИЗБОРНА АКТИВНОСТ у организацијама Савеза комуниста наше општине, која је трајала више од два мјесеца, ових дана је завршена. Већ се приступило сагледавању тог одговорног посла, Општинска конференција и Комитет Савеза комуниста ускоро ће анализирати учинак тог свеукупног рада, а и основне организације ће се упознати с проблемима који су истакнути као најактуелнији. Наравно, из такве анализе произићи ће и задаци којима ће се у наредним мјесецима организација Савеза комуниста бавити у цјелини. Ипак, без обзира што таква анализа још није урађена, резултати овог вишемјесечног рада већ су видљиви. О њима смо разговарали с председником Конференције и секретара Комитета Блажом Ивановићем и Жарком Миковићем.

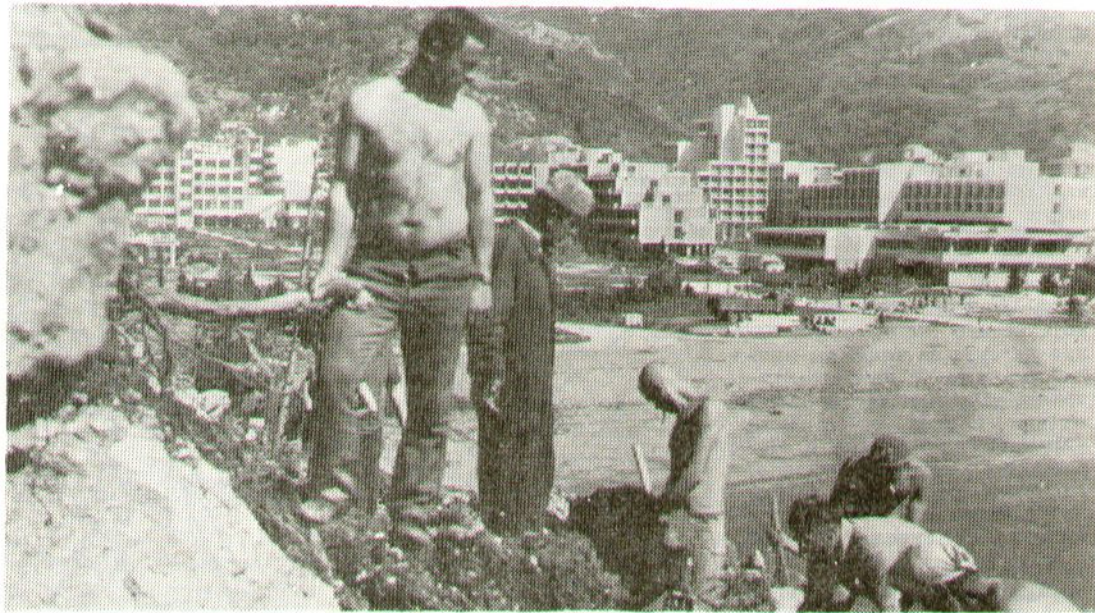
— Ово је била прилика да се обави важан и одговоран посао у бољој организованости рада основних организација у ООУР, као и организације Савеза комуниста у цјелини. Један од конкретних послова који је урађен јесте да сада у свакој ООУР имамо организацију СК, а то ће допринијети да

цији функције. Посебно је важно што су у овим изборима повјерење добили кадрови који су се истакли као досљедни борци у развоју самоуправних социјалистичких односа.

Даље је, како се оцјењује, важно што су се све основне организације и у предизборној и изборној активности, бавиле питањима ра-

томе постигли доста, али политичком јединству ћемо престано морати поклањати дужну пажњу. Јер, то је трајан задатак, а сви ми знамо да смо у вези с тим раније имали доста проблема — истиче Жарко Миковић.

На свим састанцима било је ријечи о информисању, па се разговарало и о томе какве би видове информисања, као најприкладније, требало уградити у одређеној основној организацији удруженог рада. У тим разговорима наглашено је да убудуће сваки произвођач мора да зна све о токовима производње, судбини дохотка и његовој расподјели у ООУР. На питању информисања инсистирало и због чињенице што је до сада била пракса да се многи састанци одржавају у ужем

Са радне акције у Бечићима

се убудуће чланство више ангажује на питањима производње, повећања продуктивности и, уопште, питањима дохотка. Умјесто 29 сада имамо 38 основних организација, а формиране су и мјесне конференције Савеза комуниста. Постојање мјесних конференција треба да допринесе да се убудуће сви комунисти с подручја мјесних заједница више окрену свакодневним проблемима које је пракса и живот у насељеним цјелинама доноси — рекао нам је Жарко Миковић.

Садашњи избори су, како се истиче, искоришћени да се изврши подмлађивање руковођа основних организација, првенствено код избора секретара. То представља нови поен у проширењу кадрове базе и декумулаци-

сподјеле као суштинским питањем. То ће радним групама у ООУР, које анализирају друштвено-економске односе у вези са успостављањем доходних принципа на основама Закона о удруженом раду, допринијети да у овом послу брже крену, а основне организације су у формулисању задатака овом питању дале приоритет. У неким срединама је постављено да се размотри да ли има потребе да се неке садашње ООУР, које изгледају гломазне, (мисли се на угоститељске организације у чијем саставу ради више хотела) „рашчлаве“ на двије или више организације.

— Једно од питања којима су се основне организације бавиле било је политичко. Оцјењује се да смо у

кругу и иза затворених врата, а о одлукама и ставовима се дознавало последице дужег времена, чак више кроз незваничне канале. Наглашено је да се о информисању, као неодвојивој институцији самоуправљања, разговарало и раније, али више уопштено, а када су у вези са овим доношене конкретне одлуке ријетко да су и досљедно спровођене у живот.

— Поред оцјењивања политичке ситуације у ООУР, затим колико су критика и самокритика присутне на састанцима, изборна активност је искоришћена и за анализирање степена идеолошко-политичког рада, како у основним организацијама тако и у другим срединама. Показало се да је и по овом питању урађено доста, али остаје обавеза да се чланство Савеза комуниста мора непрестано оспособљавати да квалификовано спроводи одређену политику и ставове у живот. У том смислу активност морамо развијати и у другим срединама: у Савезу социјалистичке омладине, синдикалним организацијама, а пред ССРН постоје сложени и одговорни задаци рекао нам је председник Конференције Блажо Ивановић.

Д. Новковић

АКТУЕЛНЕ
ТЕМЕ

Самоуправљање и демократија

Тридесета сједница Предрједништва ЦК СКЈ, по значају својих тема које је разматрала и темељитошћу са којом је то уређено спада у ред оних које трајно остају у центру актуелности. Ријеч је о проблемима демократије у социјализму, које је сам наш друштвени развитак ставио на дневни ред и указао на нове правце њиховог кретања и рјешавања. На основу сопствене праксе и актуелних потреба живота, југословенска напредна мисао дошла је до нових сазнања о томе. Упоредо с развојем социјалистичких самоуправних друштвених односа стално се шири и простор самоуправне демократије и људских слобода. Овај процес није резултат неког историјског аутоматизма него свјесних напора милиона радних људи и њихове авангарде.

Теоријски синтетизована студија и уводно излагање друга Кардеља са занимљивим дискусијама представљају увод у ново поглавље у развојку југословенске социјалистичке демократије. Говорећи о том проблему, друг Кардељ је рекао:

„Социјалистичкој самоуправној демократији својствено је да полази од човјека као носиоца cjелокупности парцијалних и друштвених интереса. А управо ти интереси га повезују с другим људима у мноштво објективно постојећих интересних заједница, независно од тога да ли су оне као такве посебно ограничаване, или напросто постоје као објективна друштвена чињеница“.

Читав наш самоуправни друштвени систем је окренут човјеку и његовим проблемима, а сам човјек је актер историјског догађања и конач сопствене среће. А за право стваралаштво нема већ искушења од историјског освједочења пред лицем оного што се одвајкада називало хуманистичким и демократским вриједностима једног друштва.

НЕПРОДУКТИВНА
САСТАНЧЕЊА

Према ријечима друга Кардеља „срећу не може човјеку донијети ни држава, ни систем, ни политичка парти-

ја. Срећу може човјек себи створити само он сам. Авангардне снаге социјализма и социјалистичко друштво, према томе, могу имати само један циљ, то је, да према могућностима, које даје историјски тренутак, стварају услове у којима ће човјек бити што слободнији у таквом личном изражавању и стварању, то јест да може — на основу друштвене својине на средствима за производњу — слободно радити, односно стварати за своју срећу. То је самоуправљање. Међутим, овај процес јачања самоуправног положаја и улоге радног човјека и не би могао слободно, у пуној мјери и потребном динамиком, да се развија ако се таквим друштвено-економским и производним односима не би благовремено и брже прилагођавао и политички систем у cjелини“.

У материјалу „Основе политичког система социјалистичке самоуправне демократије“, друг Кардељ је указао на отворена питања, на неке најважније проблеме и задатке који нас очекују у области даље изградње нашег политичког система, као и на неке основне правце рјешавања тих проблема у виду предлога оријентације о којој у предстојећем периоду треба конкретније и шире да се расправља. Дакле, самоуправни политички систем постаје одлучујуће питање даљег развоја.

У излагању друга Кардеља и дискусијама било је ријечи и о несумњивом застојању појединих дјелова политичког система у нас и да још увијек има крупних препрека ослобађању језгра система који градим. О томе је друг Кардељ наставио:

„Главни наш циљ је, наравно, учвршћивање политичког система социјалистичког самоуправљања. У томе наши напори треба да буду усмјерени прије свега у два правца:

Прво, морамо предузети све потребне мјере за ефикасније практично функционисање система. У том погледу у самом систему има веома много слабих тачака.

Цио низ слабости у функционисању организација и институција нашег политичког система оправдано ствара увјерење да још увијек дјелују снажни извори бирократизма и технократизма, да нам је администрација компликована и због тога подложна бирократизму да се поједини органи и организације затварају у себе, да има много празног хода и дуплирања у раду, да су слабо развијени облици демократског комуницирања између самоуправних и државних органа и cjелокупне друштвене структуре, да имамо много празног и непродуктивног састанчења, да су нам сједнице и одлуке често недовољно стручно припремљене, да се грађанин у борби за своја права често тешко пробија преко административних препрека итд. Зато треба створити услове у којима ће друштво против сличних слабости моћи да се бори успјешније него до сада.

СПРИЈЕЧИТИ РАЗНА
ЗАСТРАЊИВАЊА И
КОЛЕБАЊА

Друго, морамо даље обогаћивати политички систем таквим облицима демократских односа и демократске организације која ће омогућити да плурализам самоуправних интереса, то јест интереса радних људи у удруженом раду, у заједницама на разним подручјима друштвеног живота, као и у делегатском систему друштвено-политичких заједница, дође што непосредније и што слободније до изражаја у оквиру демократског самоуправног одлучивања. Социјалистичко самоуправљање не може да постоји нити да функционисање и да се развија друкчије него као демократски систем. Његов општи политички резултат не може бити ништа друго него стално ширење димензија слободе човјека. Кроз призму такве друштвено-историјске нужности, односно органске повезаности демократије са социјалистичким самоуправљањем треба да по-

сматрамо и проблем демократских права и људских слобода. Та права и слободе морају прије свега да буду у функцији права радног човјека да личним изјашњавањем и кроз делегатски систем — равноправно и у демократској сарадњи и узajамној одговорности са свим другим радним људима — управља слободно сам собом, радом и својим интересима у друштву.

Стога морамо с јаснијим погледом у будућност критички утврдити и размотрити узроке одређеног раскора између декларисаних и Уставом утврђених демократских начела, с једне, и наше друштвене и политичке праксе, с друге стране. У већој или мањој мјери, тај раскорак се још увијек појављује на појединим подручјима те праксе... Поменуте појаве раскорака између начела и праксе често проузрокује и субјективно понашање разних друштвених фактора и људи. Бирократски централизам, технократизам, борба за политичку власт над човјеком и сличне појаве у друштвеним односима или секташтво, опортунизам, претјерано поуздање у административна средства, индивидуалистичке амбиције и сличне појаве у идеологији и политици, као и друге тенденције те врсте још нијесу ишчезле из нашег друштвеног живота и оне, такође, представљају кочницу развоја демократизма социјалистичког самоуправљања. Потребно против тих субјективних узрока поменутог раскорака могуће је борити се и морамо се борити. Наравно, само непрекидна борба Савеза комуниста и свих других социјалистичких снага за досљеднију примјену већ прихваћених начела самоуправне демократије може спријечити разна изобличавања, застрањивања и колебања те врсте у пракси, а тиме још више учврстити де-

мократски положај човјека у друштву“.

САМОУПРАВЉАЊЕ
— СВАКОДНЕВНА АК
ЦИЈА МИЛИОНА РА
ДНИХ ЉУДИ

Стваралачки дијалог о унапређивању самоуправног политичког система у самоуправној демократији добија особити значај и интензитет. Пред свим свјесним снагама друштва, а нарочито Савезом комуниста, најзначајнија је обавеза да бране изворност револуционарног самоуправног стваралаштва, његову историјску аутентичност и слободу критичког дијалога, дајући му идејне и политичке смјернице и подстицај. Значај историјског тренутка налаже активност на анализи друштвене праксе и искустава, и на том плану све прогресивне снаге нашег друштва чека велики историјски изазов. За све њих је у питању хуманистички, демократски лик самоуправљања, његова виталност и историјска вриједност. Проширујући подручја демократије и људских слобода, проширујемо и поље наших стваралачких акција у временском континуитету и револуционарном немирењу с постигнутим резултатима.

Иако је категорија самоуправне демократије Уставом и Законом о удруженом раду добила своју „друштвено-економску душу“, свјесни смо чињенице да самоуправљање није само списак уставно прокламованих права и слобода, већ свакодневна акција милиона радних људи предвођених Савезом комуниста. Оруђе радничке класе у тој борби је политички систем у који је непосредно укључена широка активност Савеза комуниста и других друштвено-политичких организација. Њихово главно мјесто је у друштвеној бази, гдје људи живе и раде, гдје стичу и распоређују доходак.

Значај Тридесете сједнице Председништва ЦК СКЈ налаже сталну активност на анализи наше друштвене праксе, од чега зависи развој социјалистичке самоуправне демократије. Актуелност тих проблема добија пуни израз и у управо објављеним закључцима сједнице: полазећи од порука сједнице, Председништво ће припремити посебне ставове о унапређивању политичког система самоуправног друштва, који ставови ће се наћи пред члановима ЦК СКЈ, на посебној сједници заказаној за крај године.

Д. С.

ТРИНАЕСТИ ЈУЛ — ДАН УСТАНКА ЦРНОГОРСКОГ НАРОДА

ОД СВЕГ СРЦА ЧЕСТИТАМО СВИМ РАДНИМ ЉУДИМА И ГРАЂАНИМА, КАО И СВИМ ДРУШТВЕНО-ПОЛИТИЧКИМ И ОРГАНИЗАЦИЈАМА УДРУЖЕНОГ РАДА У НАШОЈ РЕПУБЛИЦИ

УЗ НАЈЉЕПШЕ ЖЕЉЕ ДА И У БУДУЋЕМ РАДУ ПОСТИЖУ СВЕ ВЕЋЕ И ЗНАЧАЈНИЈЕ УСПЈЕХЕ У ИЗГРАДЊИ НАШЕ САМОУПРАВНЕ СОЦИЈАЛИСТИЧКЕ ДОМОВИНЕ

КОЛЕКТИВ „ЗЕТА-ФИЛМА“ — БУДВА

ДЕЛЕГАТСКА ТРИБИНА

Један број делегација никако да крене

Делегати Скупштине општине сакупили су се 24. јуна да би, прије летњег одмора, разматрали обиман материјал из овогодишњег програма. Материјал је према устаљеној пракси достављен и свим члиновима делегација, па је, с обзиром на његов значај, очекивана жива активност делегација и шире делегатске базе. Међутим, очекивања се нијесу испунила. Поново су једне те исте делегације одржале своје сједнице и дале смјернице за испуњавање својих делегата, док се друге нијесу ни састале! Чини се да је вријеме да се рад појединих делегација и њихових делегата подвргне критичкој анализи, како би се, ако ништа друго, идних избора повело рачуна да се у делегације и за делегате не бирају радни људи и грађани без икаквог интересовања за самоуправне токове нашег друштвеног развоја, већ истински и способни борци за даљи развој нашег делегатског система.

Једна новина је, ипак, запажена у односу на раније скупштинске сједнице. Изостало је „бомбардовање“ делегата материјалима, ради усвајања по хитном поступку, на самој сједници. Сада је био само један материјал, али је и његово уношење у дневни ред по хитном поступку проузроковало да делегат Вијећа удруженог рада Жарко Миковић, секретар Комитета ОК СК Будва, каже следеће: „Хитан поступак је изузетна могућност да се одређено питање, које не трпи одлагање, изнесе на расправу само пред делегатима. Међутим, код нас је постала пракса да се низ значајних питања расправља по хитном поступку. Са таквом праксом морамо одлучно прекинути, јер заобилажење постојећих делегатских институција приликом одлучивања не значи ништа друго него деградација делегатског система“.

БЛИЖЕ ПОВЛАШЋЕНОЈ ГРАДЊИ

На дневном реду заједничке сједнице сва три вијећа нашли су се, поред осталог, нацрт Друштвеног договора о запошљавању и политици запошљавања у Социјалистичкој Републици Црној Гори и предлози двије одлуке. Дата је сагласност на садржину Друштвеног договора, а одлуком је образована здружена општинска јединица цивилне заштите. У Одлуци о усвајању урбанистичких рјешења зона за породичну стамбену изградњу, са повлашћеним урбанистичко-техничким условима, унијета је допуна, тако што је орган надлежан за имовинско-правне послове овлашћен да изврши све потребне радње у вези регулисања односа на земљишту за повлашћену градњу. Интересантно је у вези ове Одлуке цитирати закључак Комисије за друштвени надзор, који гласи: „Комисија сматра да не треба одуговлачити са коначним рјешењима о додјели плацева са повлашћеним урбанистичко-техничким условима. Уколико на старту неке ствари нијесу биле познате око накнаде за изузетно грађевинско земљиште, Комисија сматра да постоје могућности да се то преиспита и ријешити на тај начин што ће се плачеви дјелити по најповољнијим могућим условима, као што је био договор на почетку, када се тежило рјешавању стамбених проблема најугроженијих породица на територији општине Будва“.

Предмет и расправе на заједничкој сједници била је и анализа остварења опште, заједничке и друге потрошње у 1976. години, коју је израдила Служба друштвеног књиговодства. Усвојена је и Информација о спровођењу Друштвеног договора о ограничењу опште и заједничке потрошње на територији наше општине. Разма-

трапа је и анализа кретања у привреди и друштвеним дјелатностима у 1976. години, с кратким освртом на прве мјесеце 1977. године, као и информација о куповини деvizних средстава, која се обезбјеђују ради набавке опреме за модернизацију ПТГ саобраћаја у Будви. Усвојен је без примједби и извјештај о раду Општинског јавног правобранилаштва за 1976. годину.

ИМЕНОВАЊА

Делегати Скупштине општине Будва, изабрали су за судију Општинског суда у Котору Маријана Милошевића, дипломираног правника из Котора. За члана ве Међуопштинске кадровске комисије за предлагање кандидата ради избора у заједничким правосудним органима именовани су Жарко Миковић, секретар Комитета ОК СК и Љубо Лијешевић, председник Друштвено-политичког вијећа Скупштине општине.

Делегати су на његов захтјев разријешили дужности члана Извршног одбора и начелника Одјељења за општу управу и друштвене службе Драга Станковића, магистра правних наука из Будве.

ЛОКАЛНИ САОБРАЋАЈ У ЦЕНТРУ ПАЖЊЕ

Посебну пажњу делегација и делегата изазвао је предлог Одлуке о регулисању локалног саобраћаја на територији општине. Поједине делегације дале су врло корисне примједбе, а неке и, преко делегата, поднијеле амандмане, који су, приликом усвајања од стране Извршног одбора Скупштине општине постали саставни дио Одлуке. Ту су, у првом реду, примједбе и амандмани делегација мјесних заједница Петровац, Будва I и Будва II и трговинског предузећа „Јадран“.

Нова улица у Будви: Мјеста ни за лијек

Усвојена је одлука о продужењу рока за остваривање права првенства по основу бивше својине на грађевинском земљишту и по основу замјене на грађевински неизграђеном земљишту, предвиђеном за индивидуалну стамбену изградњу. Овом одлуком се раније одређени рок продужава, тако да ово право могу остварити лица која су поднијела захтјеве у роковима предвиђеним ранијим одлукама, тако и она, која су то учинила до доношења ове одлуке или која то учине у року од 60 дана по њеном ступању на снагу.

Усвојене су информације о евиденцији непокретне имовине и неким проблемима одржавања премјера и катастра земљишта, као и закључци о изузимању земљишта из посједа ранијих сопственика и уступању, уз накнаду, ради комплетирања урбанистичких парцела, следећим лицима: Бранку Милановићу, Вељку Калуђеровићу, Соњи Анђус, Кати Срзентић, Предрагу Вуксановићу, Милици Младеновић, Љубомиру Живановићу и Радивоју Голубовићу.

Делегати су усвојили и лествице за обрачун катастарског прихода, како за бокоторски тако и за барски катастарски срез, као и информацију у вези постављања инсталација за осигурање безбједности ваздушне пловидбе.

По хитном поступку увршћено је у дневни ред давање сагласности на програм постављања привремених објеката за 1977. годину. По том програму предвиђа се уклањање 24 привремена објекта, премјештање на другу локацију 15 објекта, док преосталих 78 остају на постојећим локацијама, уз обавезу појединаца да измире своје обавезе према Самоуправној интересној заједници за изградњу и уређење општине Будва.

НОВО РАДНО ВРИЈЕМЕ

Усвојена је одлука о радном времену у основним организацијама удруженог рада и занатским радњама самосталних

занатлија и угоститеља којом је утврђен почетак и завршетак радног времена у областима саобраћаја и веза, промјета робе на мало, угоститељства, туризма и других услужних дјелатности здравства и других друштвених дјелатности. И овај предлог је изазвао посебно интересовање неких делегација и делегата. Значајан допринос квалитетнијем нормативном регулисању ове материје дале су својим примједбама и подношењем амандмана делегације ПТГ саобраћаја и Електродистрибуције, Дома здравља, Апотеке, Одмаришта РВИ Лучице и трговинског предузећа „Јадран“.

Укинут је Фонд за рјешавање стамбених питања бораца НОР, а сва средства затечена на његовом рачуну на дан 31. децембра 1976. године, са свим правима и обавезама, пренијета су на Самоуправну интересну заједницу становања општине Будва. Усвојени су извјештаји о раду Републичке просвјетне инспекције у 1976. години и о успјеху ученика на крају првог полугодишња школске 1976/77 године, с примједбом делегације основних школа да је разматрање овакве информације, старе пола године, само формалност јер се више не могу дати било какви предлози или сугестије за постизање успјеха који би био бољи од прошлогодишњег. Из тог разлога прихваћен је предлог ова делегације да се за наредну сједницу припреми комплетан извјештај о успјеху ученика у основним школама на крају школске године.

ОСНОВАНА ГЕОДЕТСКА УПРАВА

На одвојеним сједницама Вијећа мјесних заједница и Друштвено-политичког вијећа извршена је измјена и допуна одлуке о општинским органима управе и формирана Општинска геодетска управа, као самостални управни орган, са обрачуном прихода и расхода преко посебног жиро рачуна. Средства за њен рад обезбјеђују се буџетом и приходима од услуга друштвено-правних и физичким лицима из домена геодетских послова.

На одвојеним сједницама сва три вијећа, делегати су, ради приступања експропријацији непокретности, утврдили општи интерес за изградњу следећих објеката: далековод 10 КВ у Буљарици и 35 КВ Буљарица — Вар, далековод 10 КВ лекара „Бачка Топола“ — Јаз и резервоара за воду у селу Подличак, као и донијели рјешење о експропријацији честице зграде 86 КО Калудерац у корист Илије Андрићеве из Буљарице.

Д. Јововић

Зграда за агенције

НА МАРГИНАМА ПРОГРАМА МЈЕРА И АКЦИЈА
ЗА ТУРИСТИЧКУ СЕЗОНУ 1977. ГОДИНЕ

КАДА СУ „ПРИМОРСКЕ НОВИНЕ“ објавиле у првомајском броју Одлуку Скупштине општине о утврђивању програма мјера и акција за овогодишњу туристичку сезону, сви којима је стало до туризма са задовољством су поздравили акцију која је својим исцрпним и свеобухватним програмом захватила у саму суштину ствари.

Очекивало се много, али је до сада врло мало урађено. Аеродром у Тивту још увијек није озвучен: путници и они који их очекују не обавјештавају се о доласку и поласку авиона. Нико не саопштава колико који авион касни (а то је редовна појава), нити који авион стиже. Радници на шалтерима ћаспају о приватним стварима, а када им се неко обрати за информацију преко воље одговарају. Догађа се да путници појуре када угледају авион, мислећи да је њихов, а они који дочекују путнике разочарано се питају: како то да њихови гости, иако најављени, нису допутовали? Тек касније присутни схватају да је то био авион са страницима, а да онај који они очекују касни.

А најосновнији ред је да се путници редовно преко звучника обавјештавају о поласку, односно о сваком закашњавању авиона. Службеници ЈАТ-а, изгледа, сматрају да овај аеродром није довољно атрактиван да би за путнике требало трошити ријечи. Да невоља буде већа, ова алкавост сваљује се на рачун туристичких радника Тивта, Будве, Светог Стефана и Петровца.

БУДВАНСКА ПОШТА

У Одлуци је предвиђено да Пошта прилагоди радно вријеме туристима, да се повећа број поштанских сандучића и поставе јавне телефонске говорнице... Онда ка

да је туристима најпогодније да телефонирају, у недјељу, телефон и телеграф раде само од 9 до 12 часова! Нове поштанске сандучиће и телефонске говорнице нисмо примијетили. Шалтерска служба, међутим, ради добро и експедитивно, тако да скоро нема никада гужве, док се то за телеграф и телефон не може рећи. Ако се има у виду да се услед квара у Титовграду често не може добити веза с било којим мјестом у земљи и иностранству, да маса туриста једва дише у простору од 15 квадратних метара, који је једва осветљен и да су многи принуђени да стоје напољу, онда није чудо што се гости нервирају и што захтијевају да службеник на шалтеру буде љубазан и комуникативан. Непрекидно се одигравају мушне сцене и расправе: туриста чека на позив некад и по два ста, а кад позив стигне, службеница прозове оног који чека, овај наравно због жагора не чује, веза се изгуби, а службеница лаконски објашњава: „Ја сам Вас прозвала!“...

Прије неколико дана, многи туристи су тражили везу с Њемачком, одговор је био: „КАПУТ!“ То је требало да значи: „Извините, везе су тренутно у прекиду“... Очигледно је да за побољшање ове службе нису потребне информације него само једна јача сјалица, звучник и службеник који зна шта је љубазност и, наравно, који по-

знаје макар два језика у мјери која се захтијева...

АУТОБУСКА СТАНИЦА —
ИНФОРМАЦИЈЕ

На аутобуској станици у Будви све је по старом: ред возње је истакнут само за аутобусе „Таре“, а испред зграде налази се ред возње „Аутобоке“, па сад, путници, изволите, а коме овај ред возње не одговара, нека сачекује друге аутобусе или нека узме такси!

Туриста беспомоћно лута, тражећи гдје би се могао информисати о другим аутобусима и реду летења авиона, па ако га случајно пут наведе до „Монтенегротуриста“ или пословнице ЈАТ-а неће му много помоћи, јер први „не располажу подацима“, а пословница ЈАТ-а није истакла у излогу ред летења и поласак аутобуса за аеродром, тако да се информација може добити само када је пословница отворена! Међутим, поменута одлука је обавезала ове организације да обезбједе потпуну информацију за путнике.

ПИЈАЦА

Овај простор прије личи на сеоски вашар него на објект који би требало да буде репрезентативан у сваком погледу. Продавци крчме проишлаго без икаквог реда: мљеци производи, сухомесната роба, ракија и поврће продају се на једној тезги! Додуше, два продавца продају мљечне производе на посебној тезги, али они на себи немају прописану одјећу: бијеле мантиле, капу и рукавице, а робу узимају и мјере прстима! Често облизују прсте и успут мезете, сматрајући, ваљда, да ће на тај на-

чин боље рекламирати своју робу... Једина чесма је несправна и вода из ње непрекидно цури, стварајући каљугу, пошто нема сливника за одвод. Прије двије године на пијаци је постојала продавница у којој се продавао хљеб — више је нема. А познато је да се на свим пијацама овакве продавнице отварају управо због хљеба и млијека, па је несхватљиво зашто је потрошачима ускраћена ова олакшица, већ морају да иду на други крај града по ове производе, што наравно, изискује нове напоре, по-

прилаз, а знамо да је поменутом одлуком предвиђено уређење прилаза.

МУЗИКА У РЕСТОРАНИМА

Одлуком је предвиђено да се забрани музика у Одмаралишту алексиначких радника. Нажалост, музика тамо и даље трешти истим интензитетом и „квалитетом“ као и прошле године.

Оркестар на „Јадранском сајму“ својом буком „забав-

Пијаца у Будви

готово за оне који су дошли на одмор.

Питамо се најзад: да ли санитарна инспекција икада завири на ову пијацу која представља највеће ругло града?

„ТАЧНА ВАГА“

Између апотеке и самоуслуге постављене су украсне жардинијере у којима би требало да буде цвијеће, а на том простору окупљају се пијаници. Поред старе ваге за мјерење, да би им све било потаман, доијели су и палиски решо те кувају ручак. Када се добро поднапију бучно се свађају и неартикулисаним гласовима и жестовима позивају пролазнике да се измјере. Жалосно је гледати те људе како пијани бауљају до свог лежаја од новина и амбалаже гдје на тротоару спавају наочиглед мјештана и туриста који ту да пролазе.

Зар се мора давити позода некоме да се злурадо подсмјехује и снима овакве сцене које им добро долазе да би оцрнили наш туризам?!

ПРИЛАЗИ И ОСВЈЕТЉЕЊЕ

У више наврата писано је да стамбена зграда СУБНОР-а нема прилаза ни освјетљења. „Мостић“ од трулих греда је порушен. Сада више не може ни „фића“ да прође. „Шпиц“ сезоне је стигао, број становника зграде се утростручио, нарочито дјеце, а свијетла нема. Зар треба да неко изгуби живот или поломи ноге па да се уради овај

ла“ туристе у кругу од најмање два километра, и то у позним сатима. Рекорд, што се буке тиче, држи хотел „Београд“ у Бечићима. Прије извјесног времена младићи из ансамбла настојали су да испробају колико гости могу поднијети децибела. Бука је била равна узлетању млазног авиона, тако да су гости с негодовањем устајали са својих мјеста, а писац ових редова је интервенисао код извођача да се смиљују и смање јачину тонова.

Још једном се показало да одлуке без санкција мало вриједе. То су добро знали и стари Будвани који су својим средњовјековним статутом тачно предвидјели којом ће казном бити кажњен онај који одлуке не поштује. Тако, на примјер у једном поглављу Статута читамо: „Наређујемо да се нико не може правдати тиме да не познаје ове законе, био домаћи или странац, већ треба да буде кажњен колико их је повриједио“, а у другом о смећу: „Наређујемо да нико не смеје бацати смеће из ходника или терасе или га бацати на јавни пут у било којој улици у граду под пријетњом казне од 12 динара, од чега половина припада суду, а половина општини“...

Судећи по свему, и данас би требало предвидјети санкције за све оне који се не придржавају одлука.

Иван БАЈИЋ

ИЗ РАДА МЈЕСНЕ ЗАЈЕДНИЦЕ БУДВА II

Програм углавном на папиру

У складу са општинским програмом мјера и акција за припрему туристичке сезоне, Збор радних људи и грађана Мјесне заједнице Будва II донио је и свој програм, који је, у ствари, конкретизација и допуна општинског. Изабран је Координациони одбор за праћење спровођења задатака у живот. На основу онога што је до сада урађено, може се констатовати да су многи задаци још увијек на папиру и да акција тек предстоји.

Домаћинства која изнајмљују лежаје туристима нијесу у потпуности извршила своје обавезе у погледу уређења дворишта и вртова. Изостало је и ангажовање других субјеката на реализацији програма. Ту се, у првом реду, мисли на недовољно ангажовање инспекцијских служби, које су имале задатак да обезбједе уклањање разних барака, кокошарника, свињаца и других неугледних објеката. И тамо гдје је нешто рађено, то је чињено половино, па се негативно одразило и на остале акције инспекцијских служби.

Трговина и снабдијевање знатно су побољшани, наро-

чито што се тиче асортимана робе и квалитета услуга. Мјесна заједница је предложила ООУР „Јадран-трговина“ да отвори још једну продавницу у дијелу Поља, а да је та сагласност за још једну трговинску радњу преграђених производа код Студентског одмаралишта.

Иако је у програму досада простора дато питањима комуналија, мало је што урађено на том плану. Да подсјетимо само да је, између осталог, било предвиђено да се складиште Београдске индустрије пива пресели у Буљарицу и тај простор уреди, да ООУР за изградњу и уређење станова и Грађевинско предузеће „Радник“ отклоне недостатке на септичким јамама иза стамбених зграда код Београдске кланице, да хотел „Парк“ доведе у ред септичке јаме код вила у насељу Подкошљун, да Аутомоторно друштво ријешити питање отпадних вода и уља, да се простор између „Парка“ и „Славије“ окупи и уреди, да се доведе у исправно стање заход на „Словенској плажи“, да се постави неколико поштанских сандучића у насељу... Од свега тога, међутим, још увијек није ништа урађено.

Мјесна заједница је преко својих тијела — Координационог одбора, Савјета, Делегације — и других органа настојала да се окончају бар неки од ових проблема, али су сви ти послови захтијевали знатна материјална средства, па, пошто их Мјесна заједница није имала, послови — стоје. Посебан проблем су отпадне воде и уље код Аутомоторног друштва, које се изливају у канал и загађују плажу. Сви договори и обећања да се то питање ријешити нијесу уродили плодом, па би требало да и то погледају инспекцијски органи.

На подручју Мјесне заједнице радило се у три маха на уређењу града и његове околине, али је одзив грађана био доста слаб.

Треба, на крају, истаћи да се након склапања уговора са ООУР „Електродистрибуција“ за постављање јавне расвјете у неким улицама већ приступило том задатку и да се послови одвијају на опште задовољство.

Вукашин Марковић

ОСВРТ

Комуналије и (не) одговорност

Обавијестили смо читаоце о активностима које су комуналије предузеле на уређењу насеља, казали шта предлажу да се у овој осјетљивој области још учини и да се убудуће послови не морају завршавати у „минут до дванаест“. Било је ријечи и о проблемима које ова одговорна служба има у свом раду, а обећали смо да ћемо одговорне у Општини упитати зашто са ООУР Комуналне службе није на вријеме склопљен уговор о одржавању чистоће, уређењих плажа и зелених површина и обављању других послова који су изложени критици јавности.

Одмах да кажемо, уговор са Комуналним службама још није склопљен! У овој организацији удруженог рада кажу да им није јасно зашто се то питање одуговлачи. Јер, они су до сада, све што су урадили, радили на — вересију! Да би могли да приме личне дохотке, морали су да подигну краткорочни кредит, плаћају прописане камете, које им нико, као издатак, касније неће признати.

— Ми смо, таквим ставом и односом Скупштине општине и њених одговорних служби доведени у врло тежак положај. Од нас се тражи да све буде у реду, а нико не пита — имате ли средства за редовну дјелатност? У ситуацији смо да даваоцима услуга саопштим да прекидамо њихово пружање, али смо, истовремено, свјесни шта би такав гест значао за туристичко мјесто као што је Будва. Нуди нам се да прихватимо да нам се одобре средства на нивоу 1974. године! Не узима се у обзир раздобље од двије године, када су услуге и трошкови порасли за неколико десетина одсто, а програм који треба да извршимо далеко је обимнији него прије двије године — рекао нам је директор ООУР Комуналне службе Лука Ђосовић.

Сигурно је да ово што читаоцима нудимо као објашњење на питање зашто још неки послови, предвиђени програмом за припремање овогодишње сезоне, нису урађени, не задовољава. Али, и ми постављамо питање: да ли је и зашто је до свега овога морало да дође у овој години, у години коју смо прогласили — ГОДИНОМ КВАЛИТЕТА! Да ли је и овдје у питању само неодговорност или су и комуналије заповијеле због наших, изгледа неизбјегљивих, „дежурних“ политичких тема као што су Клуб делегата, борба за љетиш и бољи стан, за привлачност (због степена власти) радно мјесто и друге подобности које дебеле фотеле доносе? Истовремено питамо: да ли, већ један пут, можемо да престанемо с „дежурним темама“ и да се окренемо задацима који нас као одговорне (и неодговорне) обавезују, да се окренемо заједница грађана и радних људи који на разне проблеме најконкретније указују.

Јер, то морамо констатовати, када је ријеч о комуналијама немамо права да кажемо да у тој области — нема проблема. Тврдимо да су ове године плаже само овлаш, значи лошије него ранијих година, очишћене. И поред тога што смо увели кесе за отпатке, нечистоћу сријећемо на сваком корак. Обавезе у вези уређења зелених површина нису доведено до краја, а многи послови из програма за припремање сезоне године још нису начете. Не тврдимо само, спрежни смо да то покажемо (не ради се о доказивању) на најконкретнијим примјерима. Нудимо, за сада, само један „примјер: упућујемо читаоце да погледају како у „туристичкој метрополи“ изгледа простор иза Инвестиционе банке и самопослуге ПК „Београд“ и „Центропрома“. Упозоравамо их да поклопац једног шахта за канализацију није исправан већ двије године!

Још нешто желимо да припитамо: зашто су појединци, а случај је и с неким форумима, толико огуљали на критику, па и не хају што се она износи и преко јавних средстава информисања. Чудно је да не постоји жеља, обавезу, изгледа, не треба помињати, да се, бар с времена на вријеме, дају одговори, или бар објашњења, на критику која се упућује. Изгледа да се у неким срединама максима да је — ћутање злато прихватила као параван иза кога може да се обезбиједи добра гласовина. А — то је једанпут већ речено — када је у питању политика, ћутање не може да опстане, не признаје му се право грађанства.

Драгослав НОВАКОВИЋ

СВИМ РАДНИМ ЉУДИМА ЧЕСТИТАМО

ТРИНАЕСТИ ЈУЛ — ДАН УСТАНКА

Јадран

БУДВА „29 НОВЕМБРА“ бр. 3
Телефон:
Дирекција 52-209
Материјал 52-045
Галерија 52-201
ТЕКУЋИ РАЧУН 20710-1-471
КОД СДК ФИЛИЈАЛА — БУДВА

ТРГОВИНСКО ПРЕДУЗЕЋЕ НА МАЛО И ВЕЛИКО

ИЗ РАДА САВЕЗА СОЦИЈАЛИСТИЧКЕ ОМЛАДИНЕ

Увијек међу првима

Савез социјалистичке омладине општине Будва броји око 1.200 чланова сврстаних у 20 основних организација. Већину чланства чине ученици завршних разреда основних школа „Стјефан Митров Љубиша“ и „Мирко Срзентић“, затим средњошколци — ученици Гимназије, Средње туристичке и Опште професионалне школе. Знатан број омладинаца и омладинки укључен је у туристичку привреду, с обзиром на то да се на подручју будванске општине налази више основних организација удруженог рада Хотелско-туристичког предузећа „Монте негротурист“.

Активност омладинске организације је вишеструка и долази до изражаја на свим пољима дјелатности. Омладинци су чланови фудбалских клубова „Могрен“ и „Петровац“, кошаркашког, одбојкашког и карате клуба (овај посљедњи већ окупује 80 чланова). Формиране су, у оквиру школа и мјесних заједница, стрељачке дружине, а око 200 чланова Савеза социјалистичке омладине су припадници извиђачке организације. Недавно је формиран и Фото-кино клуб који већ окупља 70 омладинаца и омладинки, а око стотину их је учлањено у Друштво за спортове на води „Делфин“, које је добитник Новембарске награде Скупштине општине Будва.

Млади су постигли нарочито запажене резултате у аматерском фолклорном културно-умјетничком друштву „Кањон“, најмлађем у Црној Гори, с којим су посјетили сва мјеста на Црногорском приморју, затим Београд, Пакрац, Велику Плану и више градова СР Србије у којима је гостовао караван „Монтенегротурист 77“. Представљали су Југославију на међународном, турниру фолклора у Тунису и учествовали на великој смотри у Гравини — провинција Пуља — у Италији. Више пута овај омладински ансамбл наступао је пред другом Титом, приликом његових боравака на подручју наше општине. За поштован рад и постигнуте успјехе овај ансамбл добио је значајно признање — Новембарску награду Скупштине општине Будва. Треба истаћи да је Основна школа „Стјефан Митров Љубиша“ ове године освојила прва мјеста у Републици на такмичењу из математике, енглеског језика и рецитала, средњошколска екипа освојила је прво мјесто у СР Црној Гори на такмичењу у пружању прве помоћи.

Са радне акције

Савез социјалистичке омладине поклања посебну пажњу идејном васпитању младих, што се постиже преко школе самоуправљања, омладинске политичке школе и школе „Борбе“ кроз коју је

прошло већ неколико генерација полазника.

Његовање револуционарних традиција један је од веома важних задатака које основне организације и Општинска конференција ССО редовно поклањају нарочиту пажњу.

Омладина је масовно учествовала у радним акцијама, чији је и организатор, на уређењу плажа, улица и паркова у Будви, Бечићима, Светом Стефану и Петровцу, а у првом реду приликом крчења терена за изградњу Школског центра у Будви и Друштвеног дома у Петровцу.

Овакав рад омладинске организације није остао незапажен, што показује, између осталог и чињеница да је знатан број младих — њих око једна петица — примљен у Савез комуниста.

Након довршења Школског центра у Будви и Друштвеног дома у Петровцу створе се још бољи услови за садржајнији и организованiji рад омладине, у првом реду на њиховом идеолошко-политичком уздицању, као и за организовање и развој културно-забавног живота. Основне организације ССО сарађиваће још више са омладином Дубровника, Требиња, Никшића, Херцег-Новог, Тивта, Котора и Цетиња — братских градова учесника манифестације Братство-јединство на Зубачким Ублима, као и с младима из других крајева наше земље — на подручју будванске општине већ неколико година борава групе извиђача из Македоније и Србије, а успоставиће се још ближи контакти са организацијама у општинама Велика Плана, Макарска, Пакрац и Охрид. Не мања пажња биће посвећена развојају сарадње са омладином која лети у Међународном омладинском центру у Бечићима. Брига о успјеху у настави и о масовном укључивању младих у задатке опште-народне одбране и друштвене самозаштите биће, такође прворазредни задаци основних организација и Општинске конференције ССО Будва.

За нафтом се и даље трага

У водама јужног Јадрана недавно су завршена сеизмичка испитивања која треба да дају одговор на питања: гдје треба лоцирати нову бушотину која ће трагати за нафтним изворима? Стручњаци загребачке „Геофизике“ са шлепером сплитског „Бродоспаса“ провели су више од мјесец дана у водама око Будве, Бара и Тивта, гдје су прикупљени подаци, који треба да покажу најпогодније мјесто за лоцирање нове бушотине, назване „Јужни Јадран 2“ или, слободније речено, гдје би из морског дна могла да покуља нафта.

— Са брода су изазивани сеизмички потреси, на дубини од седам до осам километара, а кабл је са те дубине регистровао све промјене у компјутерском центру на броду — обавијестио нас је Данило Грба, руководиоца ООУР „Адриатик“ — которског „Југопетрола“ којој

су повјерени сви организациони послови овог замашног подухвата. — Сви подаци се сада брижљиво прерађују у рачунском центру ИНЕ у Загребу.

Ускоро треба да уследи састанак стручњака, представника свих учесника у овом подухвату — которског „Југопетрола“, америчке фирме „Bjuts gas end Oil kompani“, „Геофизике“ из Загреба и Геофизичког института из Београда. На њему ће се прецизно одредити нова локација за бушење.

Тада ће брод-платформа моћи да се усидри и зарије челична сврдла на дубину испод 4500 метара. Бушење ће трајати до средине идуће године, када би требало да се добије коначан одговор на питање да ли на овом подручју има „црног злата“.

Испитивања у водама јужног Јадрана почела су још 1973. године. Которски „Југопетрол“ и америчка фирма

„Bjuts gas end Oil kompani“ потписали су уговор о заједничком истраживању, производњи, преради и продаји нафте и гаса, који би се евентуално пронашли. Извођач радова била је фирма „Одесо“ из Њу Орлеанса у сарадњи са Геофизичким институтом из Београда и загребачком „Геофизиком“. Већ су 1973. и 1974. године обављена нека сеизмичка испитивања терена, а рачунски центар загребачке ИНЕ, обрадио је податке. Претпрошле године обављена су накнадна испитивања на површини од 600 километара, па је средином 1975. године одређена локација за бушотину „Јужни Јадран 1“, Челично сврдло са брода-платформе „Хјурикен“, који је био усидрен тридесетак километара од обале код рта Платамони, стизало је до дубине од 4750 метара.

С. Г.

КО СУ ТИ ЉУДИ, ОДАКЛЕ СУ, ГДЈЕ ЖИВЕ?

У ЖЕЉИ ДА НЕШТО
ВИШЕ сазнамо о људи
ма, који брину да нам
град буде чист, зелен и рас-
цвјетан, упутили смо се у
Комунално-стамбено преду-
зеће. Директор Основне ор-
ганизације удруженог рада
Комуналне службе Лука То-
совић радо је прихватио пре-
длог да се пише о „чети чи-
стоће“ и упутио нас је у на-
сеље Вјештица у Боретима,
гдје је смјештено њих шез-
десетак, од којих су многи
већ више година у нашем

Они се брину о лицу града

ка их ручак, а онда одмор
до наредног јутра и нових
задатака.

— За смјештај не плаћа-
ју ни динара, док их храна
(ручак и вечера) стаје око
600 динара мјесечно — при-
ча нам Радован Илићковић,
референт за кадрове и се-
кретар ООСК у Комунално-
стамбеном предузећу. — До
бијају топли оброк, а јелов-
ник сами састављају. Одлу-
чили су да ручак и вечера
буду мало скромнији, па их
зато храна и не кошта мно-
го.

У Вјештицу су дошли из
разних мјеста Црне Горе и
других република. Махом су
неквалификовани и полуква-
лификовани, а ређе квали-
фиковани радници, које је
нужда натјерала да се при-
хвате ни мало лакших посло-
ва. Највише их је из Вла-
димира — у улиској оп-
штини, затим из Плама и
Гусиња, такође сиромашних
општина сјеверне Црне Горе
а има и оних који су стигли
из Црмнице, Цетиња и дру-
гих мјеста.

Адија Мујовић је већ де-
вет година у Будви. Стални
је радник и становници на-
сеља Подкошљун скупају га
сваког јутра како редовно
чисти улице и тротоаре, у-
клања отпатке и празни пре-
пуне канте. У Владириру је
оставио четири сина и же-
ну. Сваки син учи — нај-
старији завршава факултет.
Његов лични доходак изно-
си свега око 2.300 динара.
Када одвоји за храну и ци-
гарете — мало остане. Ипак,
уштеди да пошаље својима
да би се прехранили.

— Зими одем чешће до
мојих, а лјети их не виђам
— прича Адија. — Не могу
због посла, а и не исплати
се. Пут је скуп, а ја бих да
уштедим сваки динар. За ме
не постоје само двије рела-
ције: Подкошљун — Вјешти-
ца и обратно. О изласцима
нема говора, чак ни о био-
скопу.

Његов земљак Реџеп Да-
бовић, млад човјек, дошао је
у Будву као неквалифико-
вани радник. Чистио је и
помагао свуда гдје је треба-
ло, али и желио да учи. По-
слије радног времена бдио
је над приручницима и књи-
гама и положио возачки ис-
пит. Није се задовољио Б
категијом, јер да би добио
бољи посао морао је бити во-

зач Ц категорије. Савладао
је и ту препреку и данас је
возач у свом предузећу с ли-
чним дохотком од 3.700 ди-
нара.

Блажо Петрановић из Под-
гора ради већ три године
на одржавању цвијећа и зе-
ленила. Воли тај посао, али
нам се жали како његов рад
не може да се види.

— Несавјесни грађани чу-
пају цвијеће, газе насаде,
паркирају кола по зеленим
површинама. Таман када у-
редим једну стазу и пођем
на други посао, навале они
који цвијеће и зеленило не
виде и за које то ништа не
значи и када се вратим на-
лазим пустош. У туристич-
ком центру, као што је Бу-
два, то се не би смјело до-
гађати.

Међу шездесеторицом у-
чили смо Музафера Ђељо-
шевића, дјечака маленог ра-
ста и прењезног за какав
тежи посао. Рече нам да је
дошао из Владимира. Има
само 16 година — завршио
је основну школу и није и-
мао могућности да се даље
школује. Ради као чистач на
Словенској плажи и зарађу-
је око 2.000 динара.

— Добро је — каже — то-
лико новца никад нисам и-
мао. Треба помоћи родитеље,
купити нешто, а можда ћу
наставити школовање.

„Сезонци“ су у већини.
Раде на истим пословима као
и стални, тако су третиран
у колективу, а као и они су
плаћени. Махом су то људи
који су дуго времена тра-
жили посао и који имају „на
врату“ велике породице. Пре-
срећни су када су добили
запослење и поред тога што
знају да ће на платном спи-
ску бити свега пет, шест мје-
сеци.

Абдулах Јасавић из Пла-
ва дошао је у Будву прије
два мјесеца. Први пут је ви-
дио море, али мало времена
има за купање. Ради у гра-
ђевинској групи (бетонира-
ње, копање темеља за згра-
де) и зарађује око 2.400 дина-
ра мјесечно. Када ради у Бу-
љарици и другдје ван Будве
добија и теренски додатак.
У Плаву је оставио жену и
седморо дјеце, који чекају
на његов динар.

— За ова два мјесеца, у-
спио сам да им пошаљем
свега 1.500 динара, прича А-
бдулах. — Мало је, знам,
тек за хљеб и со, али више

нијесам могао. А, вјерујте,
штедио сам, одвајао од уста.
Иако се мало зарађује, остао
бих веома радо када бих до-
био стални посао. У Плаву
посла нема.

Његов презимењак Муха
мед има само 17 година и
дошао је из Пећи. Оставио
је старог оца и мајку, браћу
и сестре. Ученик је трећег
разреда школе за квалифи-
коване раднике. Да би по-
стао столар, морао је лјетос
зарадити нешто пара.

— Радићу цијеле сезоне
да бих уштедио нешто —
за школу и за старе родите-
ље. Радим у грађевинској
групи, тешко је, али морам
издржати.

Цвјетне терасе с музиком,
барови, биоскоп и много шта
друго, шарено и привлачно,
окружује овог младог човје-
ка, али му је недоступно.
Док се његови вршњаци бе-
збрижно брчкају у мору на
Словенској или Бечићкој
плажи, и с пуним џеповима
остају до дубоко у ноћ, он
једноставно ниједне не зави-
рује. Када дође с посла, по-
некад оде на купање, и то
је све. Он зна да мора ште-
дјети сваки динар. Изазов
је велики, али и ријешеност
да истраје.

— Једном, када будем
„свој човјек“, када негдје бу-
дем стално запослен и имао
плату, која ће, надам се, би-
ти већа него ова коју сада
примам, доћи ћу у овај крај.
Тада ћу заћи и у хотелу и
на терасе с музиком. Моћи
ћу, вјероватно, изнајмити
чамац за море — сјетно гово-
ри Мухамед.

Овим тихим људима, који
су постепено постали говор-
љиви, било је драго што ће
нешто о њима изаћи у но-
винама, што ће се, ето, и њи-
хово име поменути. И прича-
ли су дуго о свом послу,
проблемима, о породицама
које чекају да им се поша-
ље новац. И Етем Бекташе-
вић из Гусиња кога чекају
кући шесторо дјеце и жена
и који је дуго био „гастар-
бајтер“ у СР Њемачкој, и
Шабан Мухај из Истока, ко-
ји издржава четворочлану
породицу, и Тахир Ликовић,
који већ треће лјето стиже
из Владимира да би „убио“
динар за зиму, и многи дру-
ги који сезонски уљепшава-
ју Будву и њену околину,
били би презадовољни када

Ранораниоци их
најчешће скупају у
праскозорја; они пр-
ви излазе на улице с
великим метлама и
кантама постављеним
на гумене точкове. Гу-
рају колица и полива-
ју асфалт, како би
наш град освануо што
љепши и чистији.

Када те тихе људе
сусретнемо у пролазу
помислимо тренутак
на њих и њихов посао,
а онда их у дневној
гулви изгубимо из ви-
да. Не виђамо их у
хотелима, на приред-
бама или у биоскопу,
нити на прославама и
свечаностима. Ту су
само када раде, а ка-
да заврше посао као
да се некако изгубе.
па се понеко и запи-
та: ко су ти људи, о-
дакле су и гдје живе?

Повученима у себе,
њима се чини да обав-
љају тако неважан и
прост посао, да је, е-
то, о њему сувишно
и говорити. А чисто-
ћа је за наше турис-
тичко мјесто веома ва-
жна и неопходна. Јер,
они који долазе на
море — било да су из
наше земље или нег-
дје из свијета — же-
ле да нађу чисту ули-
цу, плажу без отпада-
ка, да их сусретне до-
ста цвијећа и зелени-
ла. То исто жели и
сваки становник на-
шега мјеста.

би били примљени у стални
радни однос.

— Радили бисмо — кажу
— поштено сваки посао који
нам се понуди. Не стидимо
се ничег што људи у свије-
ту раде.

Будва, нити је зими тури-
стичка, нити је велика да
би могла да запосли све те
људе.

Саво Грегорић

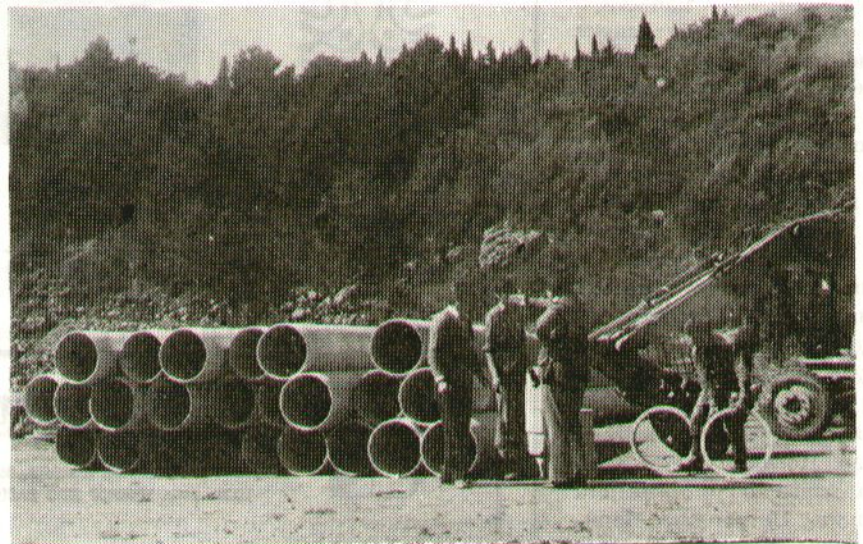
СВИМ СВОЈИМ ПОСЛОВНИМ ПРИЈАТЕЉИМА, РАДНИМ ЉУ-
ДИМА И КОЛЕКТИВИМА, ВОЈЦИМА БОРАЧКИМ И ОСТА-
ЛИМ ДРУШТВЕНО-ПОЛИТИЧКИМ ОРГАНИЗАЦИЈАМА ЧЕ-
СТИТАМО

ТРИНАЕСТИ ЈУЛ

— ДАН УСТАНКА ЦРНОГОРСКОГ НАРОДА

УЗ НАЈИСКРЕНИЈЕ ЖЕЉЕ ДА И У БУДУЋЕМ РАДУ ПОСТИ-
ЖУ СВЕ ЗНАЧАЈНИЈЕ УСПЈЕХЕ У ИЗГРАДЊИ НАШЕ СА-
МОУПРАВНЕ СОЦИЈАЛИСТИЧКЕ ДОМОВИНЕ

КОЛЕКТИВ КОМУНАЛНО-СТАМБЕНОГ ПРЕДУЗЕЋА
— ООУР ЗА ИЗГРАДЊУ И ОДРЖАВАЊЕ СТАНОВА
— ООУР ВОДОВОД И КАНАЛИЗАЦИЈА
— ООУР КОМУНАЛНЕ СЛУЖБЕ
— ООУР БИРО ЗА УРБАНИЗАМ И ПРОЈЕКТОВАЊЕ
— РАДНА ЗАЈЕДНИЦА ЗАЈЕДНИЧКЕ СЛУЖБЕ

На постављању канализације се ужурбано ради

Изложба фресака

Проучавање нашег фрескарства почело је средином прошлог вијека, али је тај рад интензивирао тек после другог свјетског рата, када су у нашој земљи основане специјализоване институције за проучавање и заштиту културно-историјске баштине. Прву грађу за историју средњовјековних фресака у нашој земљи прикупили су Габријел Мије, Николај Окуњев и Владимир Петковић, а од странаца компаративним изучавањем византијске умјетности бавили су се Шарл Бил, Николај Кондаков, Андре Грабар и Виктор Лазаров.

Богородица Режевића — копирао Момир Кнежевић

Групи ријетких ентузијаста и заљубљеника у сакралну умјетност у Црној Гори припада Момир Кнежевић, који на платна преноси најпознатије фреске са манастирских зидова. Он је на Светом Стефану отворио четврту самосталну изложбу копија фресака. До сада је самостално излагао у Будви, Светом Стефану, Београду, Тивту и Есену (Западна Немачка) и на групним изложбама у Београду, Будви, Вијелом Пољу, Вечу, Берлину и Цириху. На Светом Стефану, у не баш погодном простору, Кнежевић је изложио копије фресака из манастира Мораче, Прасквице, Режевића и Градишта. Нарочито је импресиван циклус изузетне умјетничке вриједности из манастира Мораче. Од једанаест сцена из живота пророка Илије Кнежевић је изложио надалеко чувену фреску непознатог мајстора „Пророк Илија кога брани гавран“ у свој њеној величини и чудесној љепоти. Из паштровских манастира изложио је укупно 15 копија фресака из нама нешто ближег периода.

Покровитељ изложбе је ХТП „Монтенегротурист“, а реализовао ју је Културни центар. После Светог Стефана изложба је пренијета у Улцињ, Петровац и Бечине, у тамошњим хотелско-туристичким објектима.

С. П.

ИСТИЧЕМО

Од чобанчета до шефа ресторана

Да је у угостићелству важнији човек него објекти, увјерићемо се на примјеру Јова Манојловића, шефа ресторана хотела „Спленидид“ у Бечини, код кога из године у годину долазе гости, и то у хотелу у коме Јово ради, не интересујући се за његову категорију и цијене пансиона. Показао нам је неколико писама из Западне Немачке у којима се гости интересују само у коме је он хотелу.

Јово Манојловић потиче из средине у којој, осим традиционалног гостопримства, није могао да наслиједи ни труктуристичко-угостићелске традиције у савременом смислу тог појма. Рођен је и одрастао у сточарском крају — Бањанима, гдје је завршио основну школу. Имао је 14 година када је оставио чобанску струку и отишао у школу ученика у привреди у Никшићу. Угостићелску каријеру почео је у ресторану Жељезаре „Борес Кидрич“. У току стицања општег обра-

Јово Манојловић

зовања и стручних квалификација прошао је трновиту стазу од скупљача празног посуђа у радничким ресторанима до дужности шефа ресторана највећег хотела у земљи — „Монтенегро“ у Бечини са 1200 сједишта. На ову дужност није дошао конкурсом, већ непосредним избором радника у колективу, који су оцијенили да је он за тај посао најпогоднија личност. Шест година похађао је вечерњу школу енгле-

ског, њемачког и италијанског језика, сам је набављао уџбенике, грамофонске плоче и магнетофонске траке и, уз свакодневно комуницирање са гостима из разних земаља, допуњавао познавање језика. Јер, како нам рече, на његовом радном мјесту не може се успјешно обављати посао без познавања два или више страних језика.

Јово Манојловић је до максимума искористио могућности и разумијевање које је колектив пружио сваком појединцу за школовање и стручно усавршавање — недавно је дипломирао на Вишој туристичко-угостићелској школи у Београду и један је из прве генерације ове школе.

— Могу вам рећи да није било лако — прича нам он — јер обављати дужности на радном мјесту, градити кров над главом бринуте о породици и ванредно студирати — прилично је тешко.

Јово Манојловић је, заиста, постигао савршенство у угостићелском занату. За то су потврда и бројна признања на разним такмичењима угостићелских радника: пехари, похвале, дипломе, али он није стао у учењу. Намјерава да иде даље, да заврши факултет, а можда и више. Јер, његова девиза је — упорношћу и вољом може се све постићи.

На наш захтјев да нас упозна са најдражим доживљајем из праксе, испричао нам је следеће:

— Мој најдражи тренутак који ми је пружио моје занимање јесте долазак друга Тита у Црну Гору. Тада сам био омладинац. Формирала се екипа конобара која ће послуживати на пријему у његову част. Мој сан био је да будем члан те екипе. Потајно сам се надао да можда имам шансе. Мојој срећи није било краја када ми је саопштено да сам изабран. Заиста, био је то незабораван доживљај: припреме за пријем, долазак друга Тита у салон за аперитив, ток пријема, здравица друга Тита — како сам био срећан што могу да се приближим вољеном врховном команданту, да га видим изблиза, да чујемо његове ријечи, да га дотакнем, како је за мене то било величанствено, незаборавно! Касније сам радио више пута на пријемима друга Тита и других високих личности, али тај први никада нећу заборавити. — Иначе, наш позив пружа свакодневно пријатне доживљаје. Шта има лепше него упознавати свакодневно нове људи, контактирати с њима и стицати њихове симпатије, а преко тога афирмисати своје предузеће, свој народ и отаџбину?

В. С.

СВИМ РАДНИМ ЛЈУДИМА, ГРАЂАНИМА, БОРАЧКИМ И ОСТАЛИМ ДРУШТВЕНО - ПОЛИТИЧКИМ ОРГАНИЗАЦИЈАМА, КАО И КОЛЕКТИВИМА У НАШОЈ РЕПУБЛИЦИ НАЈСРДАЧНИЈЕ ЧЕСТИТАМО ВЕЛИЧАЊИВЕ ПРАЗНИК НАШЕ РЕВОЛУЦИЈЕ

ТРИНАЕСТИ ЈУЛ
— ДАН УСТАНКА ЦРНОГОРСКОГ НАРОДА

MONTENEGROTURIST

DOUR „АВАЛА-БЕЋИЦИ“

TELEFONI: 082-82-104, 082-82-009, 082-82-181, 082-82-282, 082-82-287, 082-82-289, 082-82-348.
TELEX: 61266 YUBENOT ZIRO RASUN: 20710-601-3679 SDK BUDVA.

Комплекс хотела у Бечини

УЗ НАЈЛЕПШЕ ЖЕЉЕ ДА У БУДУЋЕМ РАДУ ПОСТИЖУ СВЕ ВЕЋЕ И ЗНАЧАЈНИЈЕ УСПЈЕХЕ НА СВИМ ПОЉИМА СТВАРАЛАШТВА

Како се и по чему прочуо Петровац

ало које мјесто на нашој обали има толико гостину који му се из године у годину враћају, као што је то случај са Петровцем. И у хотелима и у собама домаће радности ових првих јулских дана бораве туристи из иностранства, а добрим дијелом и из наше земље, који већ више година долазе у ово мјесто.

Око 30% гостију који бораве у „Ривијери“, „Кастел-Ластви“, вилама и „Оливи“ наши су стари познаници — долазе већ више година узастопно — каже Златко Вукелић, шеф продаје ООУР „Палас“. — То су махом Немци и Енглези, а има их и из других земаља.

— Шта те људе привлачи у Петровцу? — упитали смо директора „Паласа“, магистра економских наука, Лазара Шољагу.

ко нових ванпансионских објеката учиниће да се гости љетос пријатније осјећају у овом мјесту и да имају гдје да изађу нарочито у вечерњим часовима.

Непосредно иза петровачке плаже, испод терасе хотела „Олива“, отворен је експрес-бар, гдје гост може у свако доба да добије разне врсте колача и пецива, алкохолна и безалкохолна пића. Овај објекат нарочито је погодан за купаче — не морају да се пресвлаче, већ се могу освјежити и док су у купаћим костимима. На свега неколико корака од експрес-бара, отворен је други атрактивни објекат — грил-ресторан у коме гост може да добије специјалитете наше и иностраних кухиња. Поред добре услуге и квалитетних јела и пића, овај објекат је интересантан и ради тога што је отворен и ноћу — ради од 17 до три часа.

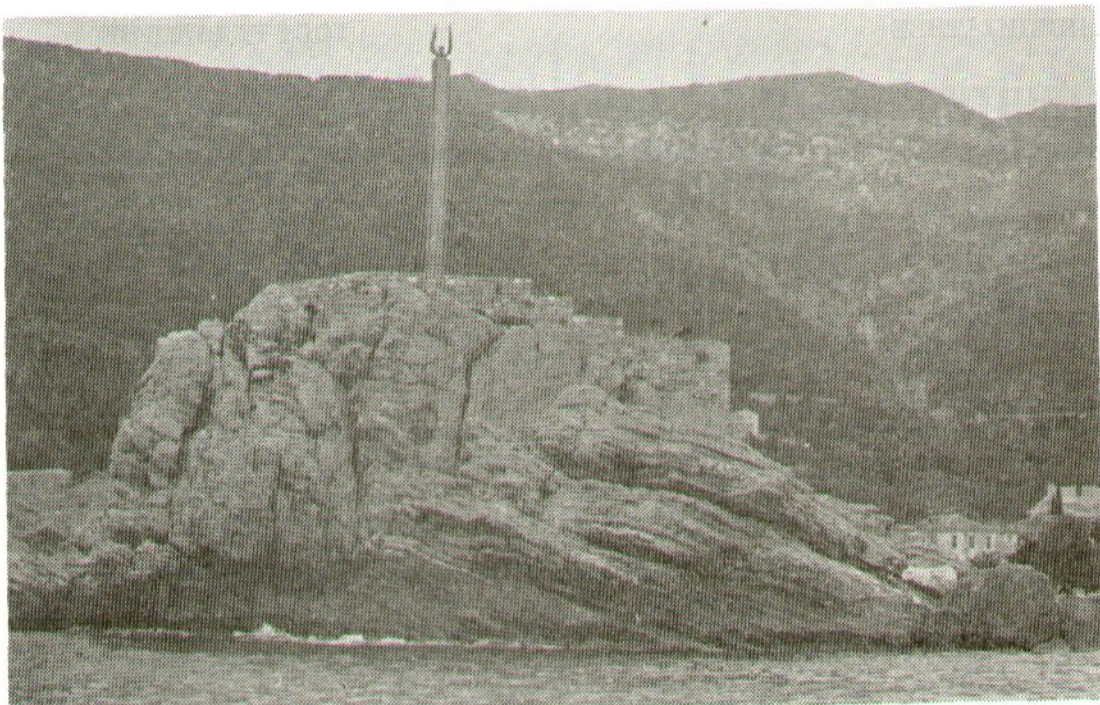
Гостима у Петровцу није досадно. На тераси хотела „Олива“ забавља их оркестар „Нова димензија“ с Мирјаном Беширевић, док љубитељи народне музике одлазе на терасу хотела „Сутјеска“. У атрактивном бару „Кастело“ отворен је диско-клуб, а у љетњој бапти сваке вечери приказује се други филм.

Радни људи „Паласа“ усвојили су правилник јединствен у „Монтенегротуризму“. Наиме, одређен је попуст за госте који остају дуже времена. Тако, на примјер, онај који се задржи од седам до 14 дана добија 10% попушта, ако остаје од 14 до 21 дан 15%, а за боравак преко 21 дан одређен је попуст од 20%. И гости који долазе преко пет и десет година имају специјалан третман.

— Занимљиво је и то што су цијене различите, па гост може да тражи оно што му одговара — истиче Лазар Шољага. У „Оливи“, „Ривијери“, вилама и „Кастел-Ластви“ гост може да зависи од своје финансијске моћи изабере оно што му одговара.

Лежаји у домаћој радности, попуњавају се преко ООУР за домаћи туризам „Петровац“. На подручју Петровца и Буљарице закупљено је око 2000 кревета у собама које су подијељене у три категорије, а према томе формиране су и цијене које се крећу од 40 до 55 динара, зависно од тога о којој се категорији ради.

— Туристи пристижу, нарочито ових првих јулских дана, мада посјета у јуну није била како се очекивало — каже Стево Павловић, који је задужен за продају капацитета у „Петровцу“. Ми ове сезоне знатно више радимо са агенцијама, мада има доста туриста који долазе директно. Капацитети у Петровцу нијесу велики и

Споменик у Петровцу

неће бити проблема да се попуњавају током јула и августа.

Доста гостију има и у одмаралиштима у Петровцу

и Буљарици, као и у аутокамповима „Буљарица I“ и „Буљарица II“. Гост по шатору плаћа 10, за кола 12, а исто толико динара по осо-

би, као и боравишну, купалишну таксу и осигурање — што укупно износи још седам динара.

С. Грегорић

ВЕЛИЧАНСТВЕНИ ПРАЗНИК БОРБЕ ЗА СЛОБОДУ

13. ЈУЛ —

ДАН УСТАНКА ЦРНОГОРСКОГ НАРОДА

ОД СВЕГ СРЦА ЧЕСТИТАМО СВОЈИМ УЧЕНИЦИМА, РАДНИМ ЉУДИМА И ГРАЂАНИМА НАШЕ РЕПУБЛИКЕ, БОРЦИМА НОР И БОРАЧКИМ ОРГАНИЗАЦИЈАМА СА НАЈЉЕПШИМ ЖЕЉАМА ДА РЕВОЛУЦИОНАРНИМ СЛАВЉИМА ПРИДРУЖУЈУ ПРАЗНИКЕ НОВИХ РАДНИХ ПОБЈЕДА

КОЛЕКТИВ ОСНОВНЕ ШКОЛЕ „МИР-КО СРЗЕНТИЋ“ — ПЕТРОВАЦ

— Тишина, пуно цвијећа и зеленила, прекрасне плаже у Петровцу и Луцицама, беспријекорна чистоћа и, у првом реду изузетно добра услуга, по којој смо се прочули. Све то чини да нам се гости враћају. Примјера ради, према анкети гостију, на ша ООУР има најбољи сервис у цијелом „Монтенегротуризму“ — током прошле године било је најмање примједби на боравак у објектима „Паласа“. Нијесмо нескромни када то истичемо — управо смо поносни што наши радни људи доприносе да се туристи враћају, јер им је овдје било лијепо. То је најбоља реклама коју смо могли пожељети. Наравно, непрестано правимо напоре да услугу подигнемо на још виши ниво, да не буде ни једне примједбе на рачун особља, хране, културно-забавног живота и свега што га окружује.

Петровчани су обогатили туристичку понуду. Неколи-

МЈЕСНА ЗАЈЕДНИЦА БУДВА I
МЈЕСНА ЗАЈЕДНИЦА БУДВА II
МЈЕСНА ЗАЈЕДНИЦА БЕЧИЋИ
МЈЕСНА ЗАЈЕДНИЦА СВЕТИ СТЕФАН
МЈЕСНА ЗАЈЕДНИЦА ПЕТРОВАЦ

Ресторан „Сунце“ у Будви

НАЈСРДАЧНИЈЕ ЧЕСТИТАЈУ СВИМ НАШИМ ТРУДБЕНИЦИМА, ГРАЂАНИМА, БОРАЧКИМ И ОСТАЛИМ ДРУШТВЕНО-ПОЛИТИЧКИМ ОРГАНИЗАЦИЈАМА ВЕЛИКИ РЕВОЛУЦИОНАРНИ ПРАЗНИК

ТРИНАЕСТИ ЈУЛ

— ДАН УСТАНКА ЦРНОГОРСКОГ НАРОДА

УЗ НАЈЉЕПШЕ ЖЕЉЕ ДА У БУДУЋЕМ РАДУ ПОСТИЖУ СВЕ ЗНАЧАЈНИЈЕ УСПЕХЕ НА СВИМ ПОЉИМА СТВАРАЛАШТВА И ИЗГРАДЊЕ НАШЕ САМОУПРАВНЕ СОЦИЈАЛИСТИЧКЕ ДОМОВИНЕ

ИНИЦИЈАТИВЕ

Општински или регионални архив

Прије извјесног времена у Извршном одбору СО Будва вођени су разговори у вези са иницијативом Републичког секретаријата за образовање науку и културу и Архива СРЦГ из Цетиња да се недавно формирани будвански Општински архив конститише у регионални архив за општине Улцињ, Бар и Будву.

Овом разговору присуствовали су и узели учешћа у разматрању ове проблематике: **Станко Гиговић**, председник Извршног одбора СО Будва, **др Зоран Лакић**, руководилац групе за науку и културу у Републичком секретаријату за образовање науку и културу, **др Милош Милошевић**, председник Са веза удружења архивских радника Југославије, **др Драгоје Живковић**, директор Архива СРЦГ, **др Миро Лукевић**, директор Општинског архива Будве, **Милован Пајковић**, члан Извршног одбора СО Будва, **Светозар Радловић**, секретар СИЗ основног образовања културе и науке.

Констатовано је да је наша Република једна од рјетких која до сада није поклањала неопходну пажњу развитку архива и архивске мреже. Све друго, речено је, на неки начин, имало је приоритет у односу на стручно прикупљање и чување архивске грађе, а и кад је архивска служба долазила на дневни ред у општинама (ако је уопште долазила било је најлакше лаконски обавијестити да за формирање ове врло значајне културно-научне институције једноставно нема средстава! И тако се то стање протезало све до прошле године, када се на овом плану почело нешто радити. Посљедице такве политике више су него поразне. Свега неколико општина у Републици формирале су архиве (Херцег-Нови, Котор, Будва, Цетиње и Никшић), док се већини других тек од скоро почело да размишља о потреби оснивања и унапређивања ове службе. Тако се у Иванграду приводе крају припреме за формирање регионалног архива за општине Плав, Рожаје и Иванград. Иванградски примјер похваљен је и овој акцији поменутих општина дата је пуна подршка.

Што се тиче идеје о стварању у Будви регионалног архива, о њој је, такође, било доста говора. Оцијењено је да је иницијатива врло интересантна и да се од стране Будве у начелу подржава. Договорено је, исто тако, да се ускоро у општинама Бар и Улцињ обаве слични разговори и чује мишљење одговорних представника ових општина и других надлежних структура колико су оне заинтересоване за реализацију једне овакве идеје.

Оријентација да се иде, у првом реду, на стварање регионалних архива образлаже се чињеницама што се на тај начин онемогућује уситњеност архива и иде на формирање већих, комплетнијих, архивском грађом богатијих, а тиме и значајнијих архивских кућа. За овако одређивање постоји још важан разлог: за сваку општину — подједнако и за ону у којој се архив налази и за све остале које су суоснивачи регионалног — финансијски се више исплати да се иде на овај тип, јер је знатно јефтинији него кад би свака општина имала свој матични.

Неспорно је сви разлози иду у прилог стварања регионалних архива.

СУСРЕТИ

СРЕЛИ СМО ГА СА СВИМ СЛУЧАЈНО, док је био на краткотрајном одмору у Будви. Пензионисани учитељ Бранимир Поповић, који живи у Београду, привукао је нашу пажњу из два разлога. Прво, и оно што је мање важно, је његово „крстарење“ јадранском обалом од Анкарана до Улциња. Наиме, он добар дио године, онако „за свој динар и сопствени ђеф“, проведе обилазећи током зиме наша позната љетовалишта. У тишини он је обично с педагошким приручницима, од којих се не раздваја иако одавно не улази у учионицу.

Други разлог, знатно важнији, због кога смо мало више разговарали са сједо косим учитељем, јесте његова веома оригинална рачуналка коју је конструисао за ученике нижих разреда основне школе. Како каже познати професор и писац уџбеника математике за основне школе **Станко Првановић**, „он је напустио систем традиционалне рачуналке и саставио наставно средство које омогућава извођење наставе рачуна у првом разреду основне школе на савремен начин: онако како то захтијевају и математичка наука и модерна наука о настави математике“.

Рачуналка „Поповић“ има више предности. Она је ријешила проблем рада са скупинама, тим основним захтјевом савремене теорије извођења наставе

ГОСТ РЕДАКЦИЈЕ

Игор Деклева

Дипломирао је на Музичкој академији у Љубљани 1962. године у класи професора Јанка Равника, а магистрирао је на истој академији код професорке Хилде Хорак. Усавршавао се код познатих свјетских пијаниста Алфреда Костоа и Карла Цекија на „Моцартеуму“ у Салцбургу и Минхену код Ерика Тен-Берга. Преузео је катедру за клавир на Академији у Љубљани.

Игор Деклева се радо одазвао да за „Приморске новине“ одговори на неколико питања.

— Професоре Деклева, обзиром да трећи пут наступате на фестивалу „Дани музике“, шта нам можете казати о овим свечаностима на Црногорском приморју?

— Први пут сам концерттирао 1972. године, као солиста за клавиром и тако сам изводио „Слике са изложбе“ Модеста Мусорског. Три године касније сам у клавирском духу наступао са Аленком Деклевым, а сада сам овдје трећи пут као пратилац на клавиру мецосопрана Божане Главак, прваки-

Игор Деклева

ње љубљанске опере. Она изводи циклус Шуманових пјесама „Живот и љубав жене“. На други дио питања одговорио бих да је ово сигурно једна од значајнијих музичких

манифестација у нашој земљи, у првом реду за нас репродуктивно музичке умјетнике, а свакако и за музички живот Црне Горе. Потешкоће постоје у организационом смислу, али ни на другим фестивалима није боље. Озбиљна музика није стигла до најширих слојева, па отуда, у ствари, потичу потешкоће.

— Постоје похвале и покуде на рачун организације овог фестивала, реците нам своја запажања.

— Дуг је пут да један овакав фестивал заживи — направити упоређење с фестивалом „Трибина композитора у Опатији“, гдје је у почетку све ишло веома трајљиво. Сада је то значајна манифестација савремене југословенске музике. Мислим да су организатори фестивала „Дани музике“ учинили много, јер се све не може одједанпут створити. Сваке године искуства су све богатија, па треба имати стрпљења. Једино ме чуди што се нијесу организовали репризни концерти и у другим мјестима Црне Горе, пошто је ово јединствена прилика да се уз минимална средства чују најбољи репродуктивни умјетници Југославије. Сјећам се на Првом фестивалу ја сам имао изванредан концерт у Котору — то је била, без претјеривања, права музичка публика.

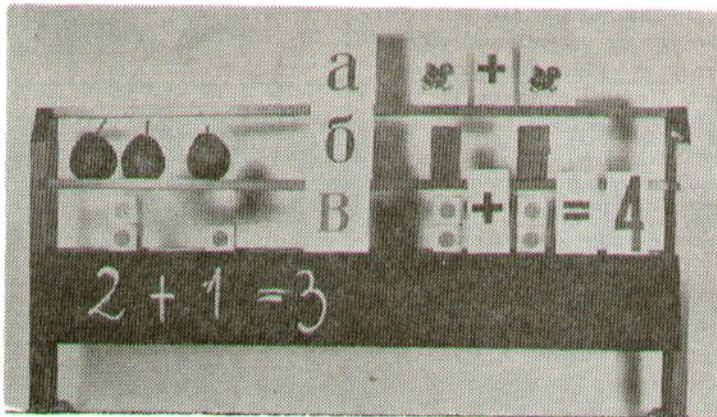
— Кажите нам како је дошло до тога да вас портретише Божидар Јакац, који је радио портрете најзначајнијих личности из нашег политичког и културног живота.

— Јакац је велики љубитељ умјетности уопште, а нарочито музике, гдје налази надахнуће за свој стваралачки рад. Једном приликом ми је рекао да велика и вриједна музичка дјела просто страшно упија у себе. Он је себи поставио задатак да портретише све словеначке умјетнике и до сада је урадио само мали дио тог посла. Имао сам срећу да ме позове и портретише. Иначе, он је замислио да у Словенији отвори галерију с ликовима прегалца на културном пољу.

— Ви долазите неколико пута у Црну Гору, односно на будванску ривијеру, реците нам нешто о својим утисцима.

— Без икаквог претјеривања, могу вам рећи да ми још не схватамо колико Будва, Свети Стефан и њихове плаже имају чудесну љепоту. Бистрина мора је јединствена. Прошао сам све ривијере Медитерана, али те опјеване обале Француске и Шпаније не могу се упоређивати са овим драгуљем.

Са творцем једне рачуналке

Рачуналка Бранимира Поповића

математике на првом ступњу основне школе. Три једноставне али технички врло цјелиходне полице омогућавају рад са ма којим скупинама чији су елементи природни предмети (воћни плодови, поврће, листиће, чаше, тањирчићи, кашике), што је знатан напредак с обзиром да је манипулација предметима на столу или поду, с једне стране, јако отежано, а с друге стране невидљиво за све ученике.

Умјесто куглица, или било каквих других предмета, везаних за жице, ова рачуналка снабђена је са двије колекције обојених коцки, које се налазе у специјалном магацину и које ученик или наставник распоређују на полице, онако како то конкретни задатак захтијева. Те коцке утичу да се формирају много јаснији, потпунији и прaviлнији појмови бројева и аритметичких операција. Посебно су интересантне и

важне бијеле коцке (има их 20) на чијим странама су разне сличице. Њиховим убацивањем између једнолично обојених коцки могу се изводити занимљиве комбинације.

Код приказивања и рјешавања конкретних задатака велики значај имају 160 слика из осам стварних области (ласте, пилићи...). Сличице су врло лијепе и величине су слова на словарици. Врло згодно се стављају у одређене жљебове полица и ученику дочаравају стварну ситуацију постављеног аритметичког задатка.

Бранимир Поповић нам је рекао да се његова рачуналка са словарицом производи и примјењује у основним школама још од 1958. године и до данас је у употреби у преко 6000 основних школа у нашој земљи.

С.

Станко Поповић

ЗА МЛАДЕ * О МЛАДИМА * МЛАДИ О СЕБИ

Тито је наш

МИ ИМАМО ПРАВО
ДА СУНЦУ ДАМО
ТВОЈЕ ИМЕ, ТИТО.

ВОДИ БИСТРИНУ
ТВОЈИХ МИСЛИ,
ВАЗДУХУ СВЈЕЖИНУ
ТВОГА ДУХА.

ПТИЦИ ТВОЈ
СЛОВОДАРСКИ ЛЕТ,
ЗЕМЉИ ТВОЈЕ ЖЕЉЕ
ЧОВЈЕКУ ТВОЈУ ЛЕПОТУ
ЈУТРУ ТВОЈ ОСМИЈЕХ.

ТВОЈИ СУ КОРАЦИ
НАШЕ БИЛО, ТИТО!
ТВОЈЕ СУ РИЈЕЧИ
НАШЕ РУКЕ, ТИТО.

ПАМТИМО,
ВОЛИМО,
ОБЕЋАВАМО:
МИ СМО ТИТОВИ —
ТИТО ЈЕ НАШ!

Борбе ФРАНЕТА, Ковин

Друг Тито

Коло младо, занесено,
узаврело, нескривено
Коло мира виллово
волимо те, Тито!

Увијек си с нама био,
и док су падале бомбе
сливале се ријеке крви,
док се рат водио
у бојним редовима
био си увијек први.

Увијек си Ти са нама
у срцу нам љубав расте,
Твоје очи дубоке ко море
прољеће носе, као ласте.

Увијек ћеш с нама бити,
У сваком смијеху младости,
у искрама радости,
у срцу нашег сакривен,
велик, храбар, омиљен.

Најљепши дан с тобом поче,
читава земља је знала
читава земља се радовала
кад је тебе за маршала изабрала.
Ти водиш коло мира,
коло младо виллово,
волимо те, Тито!

Марица ГРЕГОВИЋ

О једном повратку

Вратићу се и пламеном слободе
запалити хоризонт.
Ноћи ће опет бити пуне звијезда:
Бројаћемо их — као некад.

Ријечи су дуго одзвањале.
Чекала сам да се вратиш.
Дани су дуги, ноћи црне и глухе
Чујем крик галеба.
Винула бих се с њим у висине —
што даље од суморних и
напуштених
улица,
од мртве тишине
и симфоније олова.

Трновите жице стежу се око мене,
боду моја бијела рамена,
моју немирну косу.
Твој глас ишчезава.
Берем љиљане у башти:
хоћемо ли их заједно мирисати?

Нема те.
Остао си међу тужним маковима,
у њедрима далеких поља.
Враћаш се у моје мисли,
у моје баште пуне бијелих кривова.

Силвана ПЕТРОВИЋ

ВЕЧЕРАС ЋЕМО ЗА ВАС ВОЉЕТИ

Овај рад добио је прву награду на конкурс који
је расписао Одбор за његовање традиција Пете проле-
терске (црногорске) бригаде поводом 35-годишњице
њеног формирања.

Вечерас: будан сам — из очију ми лете мртве птице!

Будна сам: руке ми, тешке, споро клизе низ кукове!

Вечерас! Нећу! Стежем ти руку, осјећам да ми измиче, бли-
једим од вртоглавице: чујем само трубе, тешки бат, осјећам ми-
рис војника.

Нећу! Крв ми је испунила простор: само голе гране и мртве,
згажене птице! Трчим у паничном бијесу — низ усне ми се слива
бол!

Вечерас не могу да будем петокрака на твојој титовки: исуви-
ше сам слаба да те пратим на путевима Слободе. Отровни бљесак
ножа... Сутјеска изрешетана рафалима и јауцима; Зеленгора, ра-
сплетене косе, јечи и одјекује! Само један крик чујем: одзвања,
боли као бљесак, као рана...

Одлазим! Тамна мрља, крик крви, рупа у тијелу! И: поклич,
смјелост, пркос у незаборавним, драгим, модрим очима партизана!
Видим ножеве и залеђене погледе прегажених: скрила бих те у
своје мало преплашено срце. Знај да ћу умирати сваког дана у
чекању или да ћу умријети вечерас.

У твојим сам уснама, мокра као и ти. Насмијеш се. Прибли-
жи ми се, љуби ме, упиј се у ноћ, у звијезде, у вечерас! Остани та-
ко њежна, топла у мени. Моји другови леже стакластим очију.
Иструлиле су њихове усне, лепрша кошуља жене згажених прстију
и земљастих беонача.

Хтјела бих да ти пољупцем скинем бол, драгане! Ноћ је на-
ших руку — ополна, бијела, неповратна: изгорећу! Тако је врело:
у срцу ми нешто расте, надире, прелама се; прсти ми дрхте; нека
жена је истрчала раздрљених груди: кундак се забио у бијели сто-
мак! Прскала је, очајно, и моја жедна крв. Руке су ми мокре, љуби
ме вечерас! Изокренућу мјесец, изграшћу, испунићу се тобом, по-
крићу се твојим уснама.

Мила, густа је као тијесто црвена магла! На Сутјесци су оста-
ле руке које су миловале и вољеле као моје — сјећаш ли се како су
умирале руке?

Ћути, заборави: желим да се све заустави макар на трен, бар
једном — да се склупчам и претворим у твоје прсте, твоју кожу,
у тебе.

Мила, вечерас ћемо за њих вољети!

Чекаћу!

И оне су чекале: птице, усне, слободу!

Вечерас ћемо вољети!

А ти ћеш отићи?

Да, за Партију, народ и слободу!

Стани: растем... бол сам!

Срце је чврсто!

Срце је тако слабо!

Срце је јако! Стани: вечерас ћемо вољети: за људе, мајке,
војнике... за плаве свјетлости — вечерас ћемо за њих вољети.

Вечерас сам жена, звијезда, човјек!

Вечерас ћемо проживјети све животе: за њих ћемо вољети, за
њих ћемо се борити и живјети.

Мира ГРЕГОВИЋ

Свети Стефан

Као зачарана љепотица
Загледана снено
у морске даљине
у загрљају
насмјаних нимфи
и бисерних вала
ти пркосиш снази
југа, буре
и маестрала,
ти, кога свијет зове
чаробни град!

Одаје твоје
пуне сјаја
чаробну раскош
нуде странцу далеко
и као магијом неком
привлаче га у свој рај.

Тај загрљај
којим те море грли
и свака нимфа што трли
са пучина Јадрана
на лицу своме носи
чари Медитерана.
Његову бујну љепоту
на твој оставља праг.

О, како си чаробно драг
то срца многа памте:
кад засјаш у љетњој ноћи
и проспеш звијезде своје
тада се младост враћа,
прољеће у срцу буди
то Стефан Град нуди
свој неумишљиви сјај!

Јелица СТОЈАНОВИЋ

Будви

Драгој љепотици,
распјеваном славују
свијетлој звијездици,
на плавоме небу,
сунчаноме граду
и моренској плажи,
сав пресрећан шаљем
поздрав свој најдражи.

Једва чекам љето,
кад ћу опет доћи.
Улицама твојим
поново ћу проћи,
и гледаћу сутон
и залазак сунца,
уживати у Шкољу,
Видиковцу лијепо
и Бечићкој плажи
Купати се желим,
у твојој љепоти.

Зоран М. МИТРОВИЋ
IV/5 Нови Београд

ДА ЛИ СТЕ ЗНАЛИ?

Како је уведено звање маршала

КАДА СЕ ТРЕЋА РАТНА ГОДИ-
НА приближавала крају, Народно-
слободилачка војска Југославије била
је већ ослободила више од половине
наше земље, док је већину села, на-
сеља и градова спајала мрежа наро-
днослободилачких одбора. Револуцио-
нарне тековине корјенило су измије-
нле односе у земљи, а наши народи
и народности и њихова војска били
су сигурни да ће друг Тито и КПЈ
учинити све да се још више учврсте
тековине стечене у многим биткама
и уз велике жртве. Били су већ ство-
рени услови да се ударе темељи но-
вој друштвеној заједници равноправ-
них народа и народности.

На предлог друга Тита, у древном
босанском граду Јајцу окупили су се
крајем новембра 1943. вијешници
АВНОЈ-а на друго засиједање. Сти-

гли су из свих крајева наше земље,
најчешће пробијајући се кроз непри-
јатељске положаје. Преко планина и
рјечних кањона они су препјешачили
стотине и стотине километара да би
присутствовали засиједању истински
револуционарног народног представ-
ништва.

У историјској ноћи 29. новембра
1943. године постављени су темељи
Титове Југославије и донијете многе
одлуке пресудне за будућност ослобо-
дилачке борбе и револуције. У име
словеначке делегације, Јосип Видмар
предложио је да се уведе чин марша-
ла Југославије и да се у знак захвал-
ности за постигнуте успјехе у ослобо-
дилачком рату и револуцији, тај чин
додијели врховном команданту НОВ
и ПОЈ другу Титу. Дуготрајни аплауз
и одушевљени повици свих присут-

них у дворани Соколског дома у Ја-
јцу пропратили су овај предлог.

Друг Едвард Кардељ је, у врије-
ме када су у нашој ослободилачкој
војсци уведени чинови генерала, пре-
дложио да се уведе и чин маршала,
али се друг Тито тада није сложио.
Овог пута, када је чуо бурно и дуго-
трајно одобравање народних представ-
ника из цијеле земље, био је видно
узбуђен.

Као и све друге одлуке овог у то-
ку народноослободилачке борбе нај-
важнијег скупа, тако је и ова о до-
дјели звања маршала другу Титу од-
јекнула широм Југославије. Истог да-
на су борци у партизанским колона-
ма, народ по селима и градовима, о-
младина и ученици у слободним шко-
лама пјевали о другу Титу као марша-
лу Југославије, изражавајући тако
своју љубав, захвалност, оданост и
повјерење човјеку и борцу под чијим
су руководством непоколебљиво зако-
рачали у нови живот.

Перо КНЕЖЕВИЋ

НА КРАЈУ ШКОЛСКЕ ГОДИНЕ У ОСНОВНОЈ ШКОЛИ „СТЈЕПАН МИТРОВ ЉУБИША“

И ђаци и наставници задовољни

Савјет Основне школе „Стјепан Митров Љубиша“ одржао је ових дана сједницу која је била посвећена анализи рада и успјеха ученика у школској 1976/77. години, за коју је уводно излагање припремио директор Милорад ДРАГОВИЋ. Школу је похађало 674 ученика, који су били распоређени у двадесеттри одјељења разредне и предметне наставе. Наставно-васпитни рад одви

видови помоћи ученицима који заостају у наставно-васпитном процесу, што је допринијело да се постигне лијеп успјех и број понављача сведе на најмању мјеру. И додатна настава имала је своје право и одређено мјесто, што најбоље показују успјеси ове школе на многим такмичењима. Стручни и самоуправни органи добро су функционисали. Сједнице су редовно одржаване и колективно су рјешавана сва питања, везаних за унапређивање наставе и васпитања. Постојала је тијесна сарадња на релацији: школа —

породица — друштвена средина, па се може истаћи да се ова школа заиста афирмисала у средини у којој живи и ради. Постигнути успјех далеко је бољи од оног из школске 1975/76. године. Од 674 ученика, њих 628 је без слабих оцјена, или 93,17%. Проценат прелазности у 1975/76. години био је 81,95%, и то последице поправних испита. Одличних ученика је било 208, врлодобрих 160, а добрих 193 и довољних 67. Похваљено је 208 ученика, 47 је награђено.

Марко Тановић

На екскурзији

На крају школске године ученици осмог разреда Основне школе „Стјепан Митров Љубиша“ извели су научно-популарну екскурзију по Југославији. Екскурзија је трајала шест дана и изведена је на релацији: Будва — Титовград — Златибор — Београд — Крагујевац — Скопље — Охрид — Приштина — Пећ и Будва. Средства за екскурзију обезбједили су ђачки родитељи, СИЗ основног образовања, СИЗ за непосредну дјечју заштиту, радне и друштвено-политичке организације.

М. Т.

За успомену са екскурзије

јао се према плановима и програмима, који су на почетку године утврђени годишњим планом рада школе. Све активности и садржаји потпуно су реализовани. Поклоњена је посебна пажња — марксистичком образовању наставника који су присуствовали свим семинарима, течајевима, циклусима предавања и осталим облицима стручно-педагошког усавршавања. Организована је и допунска настава и сви

У Основној школи у Будви организован је веома богат и садржајан, рад слободних активности. Сви ученици били су обухваћени радом секција научних група и ученичких организација. У најмасовнијем такмичењу основаца, у шампионату знања „Тито — револуција — мир“ учествовало је 473 ученика. Организована су одјељењска, разредна и школ-

ска такмичења, након тога општинско и републичко. Гимнастичарска екипа освојила је прво мјесто у вјежбама на справама у Црној Гори, а такође је и побједник купа градова у истој дисциплини. У такмичењу на тему „шта знаш о саобраћају“ учествовало је око пет стотина ђака. Литерарна и ликовна секција су у овој години развиле веома запа-

жену активност. Са својим литерарним и ликовним прилозима ученици су учествовали на многим изложбама, такмичењима и конкурсима. Чланови музичке секције и хора наступали су на свим

такмичењу младих рецитатора, које је одржано у Пљевљима, Биљана Пешић освојила је прво мјесто. Јадранка Радовић и Илија Миrowsки били су чланови екипе из Црне Горе на Југословен-

Богат и садржајан рад слободних активности

У школи самоуправљача уручене дипломе

Трећа генерација полазника Школе самоуправљача за подршку наше општине — њих 63 на броју — добила је прије кратког времена дипломе о успјешно завршеној настави, која је организована у сарадњи с Институтом факултета политичких наука „Милентије Поповић“ из Београда.

Радни људи схватили су да је марксистичко образовање интегрални дио образовно-васпитног система у нашој земљи, да је идеолошко образовање усмјерено идејном уздицању савременог социјалистичког човека — самоуправљача, који ће бити способан да критички и стваралачки размисли и тумачи друштвене појаве, односе и процесе у савременом друштву.

На Десетом конгресу СКЈ подстакнути су друштвени чи-

ниоци да критички преиспитају садржаје и програм идеолошко-политичког образовања. Та иницијатива нашла је на подршку радних људи који су показали огромни интерес за идеолошко-политичко образовање и жељу да се марксистички образовају као и да прихватају сваки облик образовања који по свом садржају одговара њиховим условима и потребама. И радни људи са подршком наше општине све више схватају да је идеолошко-политичко уздицање у њиховом интересу, да знања стечена из ове области користе у свакодневној пракси — у борби за остваривање својих самоуправних права, изграђивање укупних друштвених односа, једном ријечју за боље и квалитетније учествовање у самоуправној одлуцивању.

Приликом уручивања диплома слушаоцима Школе самоуправљача у име Општинског вијећа синдиката посебно је захваљено предавачима:

Пеку Лијешеву, Вучети Недовићу, Жарку Миковићу, Петру Стругару, Миленку Дујовићу, Димитрију Јововићу, Драгу Станковићу и Благоју Брајовићу, који су за све вријеме док је школа радила улагали, без икакве награде, максимум труда да што боље и исцрпније обраде све програмом предвиђене теме. Захваљујући таквом односу према задатку предавача и лично уредном похађању наставе од стране већине слушалаца постигнут је успјех којим се може бити задовољно.

Знања стечена у Школи самоуправљача представљају полазну основу за даље продубљивање и рад на личном идеолошком образовању сваког појединца.

Фрулаши из оркестра

културно-умјетничким манифестацијама у мјесту. На општинском такмичењу из прве помоћи учествовале су и пет ученичких екипа, а једна се пласирала за републичко такмичење у Пљевљима. На републичком такмичењу ученика основних школа у знању енглеског језика ученица Маја Кољанић заузела је прво мјесто, док је Софија Ајгенмахт била трећа. Ученица Бранислава Нешић заузела је прво мјесто на републичком такмичењу младих математичара, док је Марина Петричевић била пета. На републичком

ском фестивалу дјечјег поетског стваралаштва у Охриду, гдје је екипа из Црне Горе освојила прво мјесто. Ученица Радовић је, такође, на традиционалном конкурс „Ластавице“ заузела друго мјесто, уз напомену да прво мјесто, додјељено. У такмичењу које је у организацији „Политике“ одржано у Улцину на тему „Бирамо најљепшу скулптуру од пијеска“ учествовала је ученица Сандра Ђурбузовић која је освојила треће мјесто и учествовала на савезном такмичењу у Београду.

Марко Тановић

Полазница и предавачи: Школа самоуправљача

ПРВОРАЗРЕДАН ЗАДА-
ТАК У ПОЉОПРИВРЕДИ

Заштита маслина

Према статистичким подацима укупан број маслина у нашој земљи износи четири и по милиона родних стабала. Подручје Црне Горе учествује са 10,9% у укупном фонду, тј. са 497.000 стабала, док их на територији наше општине има око 50.000. Скоро читав тај фонд је у посједу индивидуалних пољопривредних произвођача.

Садашње стање наше производње маслина карактеристично је по алтернативном плодношењу — неуредној родности, ниској продуктивности, скупој и некавалитетној производњи. Због тога маслинарство већ дуже време стагнира и представља изразит примјер стихийско-екстензивне производње. Основни узроци таквог стања су:

— претежан дио маслиновог фонда има висок вијек старости, те је ниска продуктивност нормална физиолошка последица таквог стања,

— тло је исцрпљено због непотпуног и недовољног ђубрења маслина,

— недовољно се примјењују нужне агротехничке мјере,

— дестимулативан је економски положај маслинарске производње,

— разни штетници, првенствено маслинова мушица и маслинов мољац, наносе велике штете.

У нашој земљи се предвиђа до 1985. године производња пољопривредно-прехрамбених производа, а посебно биљних уља и уљаних сировина у таквим количинама да би се могле задовољити растуће потребе потрошаче, осигурати неопходне резерве и елиминисати увоз. Примјеном достигнућа науке, савремених техничких средстава и бољом организацијом рада у процесу производње те могућности ће се знатно активирати како би се постигао неколико пута

већи и квалитетнији принос.

Досадашње искуство у производњи и преради маслина показује да сваке родне године имамо знатне губитке у приносима због оштећења које причињава маслинова мушица. Тако, на примјер, у 1975. години, када је био високи принос, у производњи уља постигнута су незадовољавајући резултати, и то у погледу количине и

квалитета, што је прозрочавало умањење вриједности производње за око двије милијарде старих динара.

Према садашњој процјени цвјетања маслина и „грувања“ плодова очекује се добар принос, те је оправдано предузети мјере за заштиту плода од маслинове мушице. Са тим циљем је у организацији Пољопривредног института Титоград — Завода за суптропске културе Бар — одржан недавно састанак. Присутствовали су представници приморских општина, ООУР-а које се баве прерадом маслина, „Монтенегротуриста“, Инвестиционе банке и други заинтересовани органи. Сцијењено је да извођење одговарајућих

мјера на сузбијању маслинових мушица треба свестрано подржати, јер за то постоји економска и друштвена оправданост. Закључено је да се Републички секретаријат за пољопривреду и Пољопривредни институт заложу за обезбјеђење средстава — кредит из емисије — одакле би се финансирала акција. Организација акције ће се повјерити Пољопривредном институту, односно Заводу за суптропске културе у Бару. Пољопривредни институт ће, у оквиру програма акције, прецизирати следећа питања:

— одабрати извођача из привредне авијације који се баве заштитом биља путем авио методе,

— организовати по општинама прогнозу службу праћења популације маслинове мушице, као основе за правовремено третирање и, зависно од тога, одредити рокове и услове третирања,

— извршиће се картирање засада маслина,

— означити се на картама аутокампови и други туристички објекти,

— организоваће се са земље сигнализација за вријеме лета авиона,

— извршиће се избор хемијских средстава — препарата за третирање маслина у засадима у слободном и у урбаним просторима.

Пољопривредни институт у сарадњи с надлежним савјетодавним службама за пољопривреду и извршним одборима општина радиће на реализацији договорених задатака, а уговором ће се регулисати обавезе учесника у извођењу акције.

У оквиру заједничке акције свих приморских општина Извршни одбор Скупштине општине Будва дао је пуну подршку акцији заштите овогодишњег рода маслина.

Крето Борета

На Јазу

Плажа Јаз спремна дочекала
кампере

Плажа Јаз спремно је дочекала кампере — све бројнију туристичку публику, која избегава градску гужву, блештаве хотелске сале и здања од челика и бетона.

На Јазу се у току зиме непрестано радило. О томе што је учињено разговарали смо с управником овог великог аутокампа, Николом Ђуричковићем. Расвјета је потпуна, а обезбјеђени су и прикључци за сваку приколицу. У завршној фази је и изградња водовода, а комплетан је и санитарни чвор. Изградили смо и неколико спортских терена — за куглање, одбојку, мали фудбал, што за туристе представља пријатну новину.

Засађено је око 40 топола, уређен је прилаз пут од Јадранске магистрале до аутокампа. Продавница прехрамбених производа снабђена је добро — први пут се у њој продаје и свјеже месо. Љетос се на Јазу спремају јела испод „сача“ — специјалитети овога краја... На киосцима гост може да купи дневну, илустровану и периодичну штампу.

И нудисти су добили свој кутак. Њима је намијењен дио Јаза, назван „Голубарица“, који је природно одвојен од велике плаже.

13. ЈУЛ

— ДАН УСТАНКА
НАРОДА ЦРНЕ ГОРЕ

НАЈСРДАЧНИЈЕ ЧЕСТИТАМО СВИМ НАШИМ ТРУДБЕНИЦИМА, ГРАЂАНИМА НАШЕ РЕПУБЛИКЕ, БОРАЧКИМ И ДРУШТВЕНО-ПОЛИТИЧКИМ ОРГАНИЗАЦИЈАМА УЗ НАЈЉЕПШЕ ЖЕЉЕ ДА У БУДУЋЕМ РАДУ ПОСТИЖУ СВЕ ВЕЋЕ УСПЈЕХЕ

Цијене су приступачне: за шатор се у јулу и августу плаћа десет динара, за аутомобил исто толико, а за прикључак за струју, такође, десет динара. Три obroка у ресторану добијају се по цијени од 95 динара.

С. Г.

ZITOKOMBINAT

ПРЕДУЗЕЋЕ ЗА ПРОМЕТ И ПРАРАДУ ЗИТАКА НА ВЕЛИКО И МАЛО
САБОНА ВЕЛДОЛГОЗ КИ-88 КАЛУГЕРСКОМ ВАЛЛАТУ 6 БАСКА ТОРНА

ООУР ПАРНА ПЕКАРА — БУДВА

УЗ НАЈСРДАЧНИЈЕ ЖЕЉЕ ДА У БУДУЋЕМ РАДУ ПОСТИЖУ СВЕ ВЕЋЕ УСПЈЕХЕ И РЕВОЛУЦИОНАРНА СЛАВЉА ПРАЗНУЈУ СА НОВИМ РАДНИМ ПОБЈЕДАМА У ИЗГРАДЊИ НАШЕ САМОУПРАВНЕ СОЦИЈАЛИСТИЧКЕ ДОМОВИНЕ ЧЕСТИТАМО

ТРИНАЕСТИ ЈУЛ

— ДАН УСТАНКА ЦРНОГОРСКОГ НАРОДА

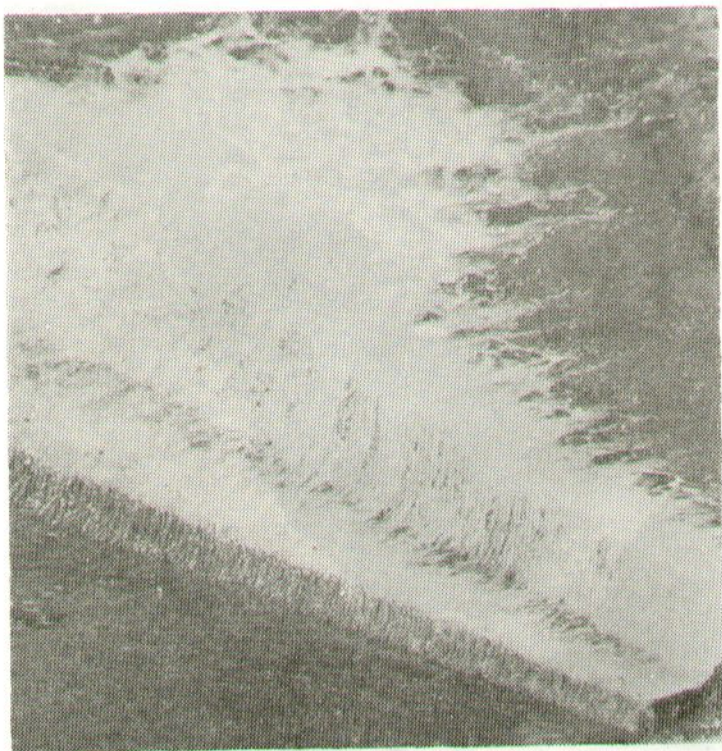
СВИМ РАДНИМ ЉУДИМА И ГРАЂАНИМА — ПОТРОШАЧИМА НАШИХ ПРОИЗВОДА, БОРАЧКИМ И ОСТАЛИМ ДРУШТВЕНО-ПОЛИТИЧКИМ ОРГАНИЗАЦИЈАМА, СВОЈИМ ПОСЛОВНИМ ПРИЈАТЕЉИМА И СВИМ ОСНОВНИМ ОРГАНИЗАЦИЈАМА УДРУЖЕНОГ РАДА НА ПОДРУЧЈУ СР ЦРНЕ ГОРЕ

Недостаје још 30 милиона

Док се приводе крају радови на дионици пута од Брајића до Лапчића поставља се питање: да ли ће одмах бити настављени према Будви на дионици дугој два наестак километара? За наставак радова, како смо обавијештени, још нијесу обезбјеђена средства, па би се могло десити да они буду прекинути, што би проузроковало велике штете и изазвало негодовање становника будванске и цетињске комуне, као и бројних туриста и посјетилаца „камене љепотице“ и града под Орловим кршем.

— Прекид радова направио би велику штету — каже Нико Ражнатовић, пред-

сједник Скупштине општине Цетиње. — Помјерање радника и механизације „Партизанског пута“ и поново довођење тог или другог извођача, било би крајње лош потез. Према неким grubим прорачунима, требало би још око 30 милиона динара да се радови наставе. Уколико та средства обезбједе Самоуправна интересна заједница за путеве Црне Горе и општине Цетиње и Будва, радови на новој дионици могли би да почну крајем јула или у августу ове године. У том случају требало би очекивати да асфалтна трака повеже два града до краја 1978. године.

Подгорска врела — Будва није жедна

ЧЕСТИТАМО СВИМ ГРАЂАНИМА, РАДНИМ ЉУДИМА, ДРУШТВЕНО-ПОЛИТИЧКИМ И ОСНОВНИМ ОРГАНИЗАЦИЈАМА УДРУЖЕНОГ РАДА, МЈЕСНИМ ЗАЈЕДНИЦАМА, ДЕЛЕГАЦИЈАМА И ДЕЛЕГАТИМА СА ПОДРУЧЈА ОПШТИНЕ БУДВА ВЕЛИЧАНСТВЕНИ ПРАЗНИК БОРБЕ ЗА СЛОБODНУ САМОУПРАВНУ СОЦИЈАЛИСТИЧКУ ДОМОВИНУ

Велика плажа и хотел „Милочер“

ТРИНАЕСТИ ЈУЛ — ДАН УСТАНКА ЦРНОГОРСКОГ НАРОДА

УЗ НАЈСРДАЧНИЈЕ ЖЕЉЕ ДА ЊЕГОВО ПРАЗНОВАЊЕ БУДЕ ЈОШ ЈЕДАН ПОДСТРЕК ДА У ГОДИНИ ЛУБИЛЕЈА ДРУГА ТИТА ПОСТИЖЕМО ЈОШ ЗНАЧАЈНИЈЕ РЕЗУЛТАТЕ НА СВИМ ПОЉИМА СТВАРАЛАШТВА

Стари град

ОПШТИНСКА КОНФЕРЕНЦИЈА ССРН
ОПШТИНСКА КОНФЕРЕНЦИЈА СК
СКУПШТИНА ОПШТИНЕ

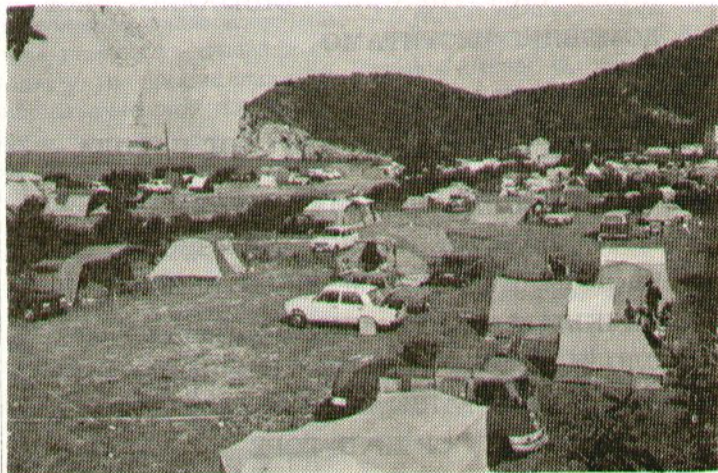
ОПШТИНСКИ ОДБОР СУБНОР

ОПШТИНСКО ВИЈЕЋЕ САВЕЗА СИНДИКАТА

САВЕЗ РЕЗЕРВНИХ ВОЈНИХ СТАРЈЕШИНА

ОПШТИНСКА КОНФЕРЕНЦИЈА ССО

КОНФЕРЕНЦИЈА ЗА ДРУШТВЕНУ АКТИВНОСТ
ЖЕНА

Аутокамп у Буљарици

Посјетите Јадрански сајам

СВАКОГ ДАНА ОД 16,30 ДО 22,30 ЧАСОВА

ТЕКСТИЛ, ОБУЋУ, ИГРАЧКЕ, СУВЕНИРЕ, АПАРАТЕ ЗА ДОМАЋИНСТВО, ПРОИЗВОДЕ ДОМАЋЕ РАДИНОСТИ И ЗАНАТСТВА

ИЗЛАЖУ

ГОРЕЊЕ, ЦЕНТРОТЕКСТИЛ, ОБОД, КОШУТА, ИНДУСТРИЈА-ИМПОРТ, РАЗВИТАК, ОБНОВА ИТД.

ИЗБОР ИЗЛАГАЧА

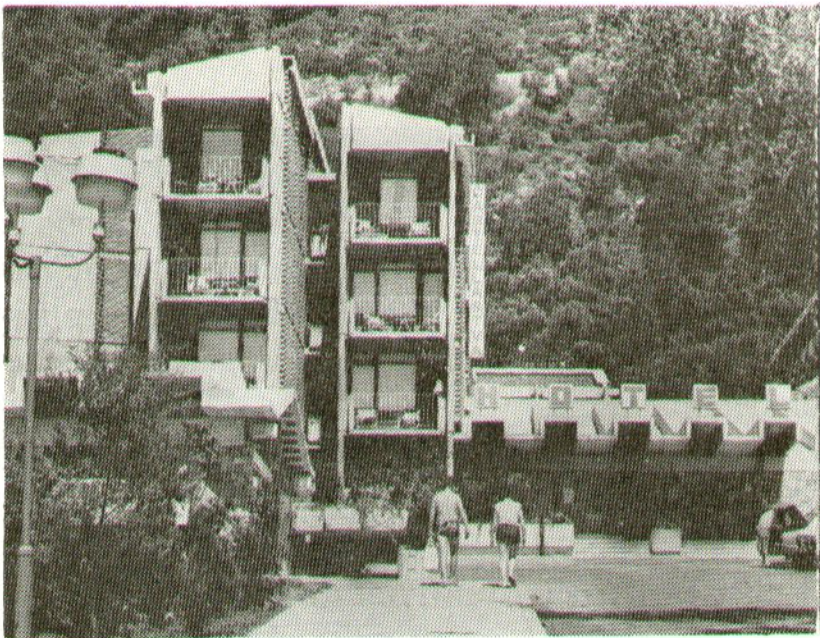
ИЗ ИНДИЈЕ, ИНДОНЕЗИЈЕ, ЈОРДАНА, ПАКИСТАНА, ТАЈЛАНДА, ФИЛИПИНА И ИТАЛИЈЕ, КАО И ПРОИЗВОДИ ИЗ ПОЉСКЕ, КИНЕ И АЛБАНИЈЕ

ТРИНАЕСТИ ЈУЛ

— ДАН УСТАНКА ЦРНОГОРСКОГ НАРОДА

НАЈСРДАЧНИЈЕ ЧЕСТИТАМО СВИМ НАШИМ ТРУДБЕНИЦИМА, ГРАЂАНИМА, ДРУШТВЕНО-ПОЛИТИЧКИМ И ОСНОВНИМ ОРГАНИЗАЦИЈАМА УДРУЖЕНОГ РАДА

КОЛЕКТИВ ЈАДРАНСКОГ САЈМА

Кастел-Ластва

ТРИНАЕСТИ ЈУЛ

— ДАН УСТАНКА ЦРНОГОРСКОГ НАРОДА

НАЈСРДАЧНИЈЕ ЧЕСТИТАМО САВЕЗУ УДРУЖЕЊА БОРАЦА НАРОДНО-ОСЛОБОДИЛАЧКОГ РАТА, РАДНИМ ЉУДИМА, ГРАЂАНИМА И ОРГАНИЗАЦИЈАМА УДРУЖЕНОГ РАДА СР ЦРНЕ ГОРЕ

СА НАЈСКРЕНИЈИМ ЖЕЉАМА ДА ТАЈ ВЕЛИЧАНСТВЕНИ ПРАЗНИК БОРБЕ ЗА СЛОБОДУ ПРОСЛАВЕ НОВИМ РАДНИМ ПОБЈЕДАМА У ИЗГРАДЊИ ЛЕПШЕГ И СРЕЋНИЈЕГ ЖИВОТА

ОВОГ ЛЈЕТА У КАМЕНОВУ

Сто хиљада радника

ОДМАРАЛИШТЕ У КАМЕНОВУ једно је од најлепше уређених на јадранској обали. Његову изградњу финансирало је тридесетак радних организација с подручја Косова, и већ неколико година у њему летују радници из ове покрајине. Кроз одмаралиште ће у току овогодишње туристичке сезоне проћи близу 100.000 радника великих колектива из Приштине, Косовске Митровице, Призрена, Пећи, Ђаковице, Урошевца, Бујановца и још неких мјеста.

У храстовој шуми, наомак саме плаже, смјештено је 220 комфорних вила са укупно 750 лежаја. Свака вила има фрижидер, шпорет, воду, а више од половине имају и сопствена купатила. Све су окружене цвијећем и зеленилом, кога има као ријетко гдје. Поред бриге око организовања смјештаја радника, вриједни управник Џафер Бица налази увијек времена да брине о цвијећу. Недавно је посађено 150 липа из Липовице у подно-

жју Шаре, а ранијих година сађено је најразноврсније растиње. Што посебно задивљује, овдје свако његује цвијеће — нема поломљених грана и изгажених цвијетова.

— У свакој групи борави и по 1500 дјеце, али се не дешава да неко уништава цвијеће — каже Џафер. — Оно је овдје као светиња.

Цијена смјештаја остала је и даље популарна. Радник за кревет плаћа само 23 динара, а може да се храни у ресторани или у сопственој режији, што је овдје чешће. Постоје добро снабдјевене продавнице, тако да радници из Трепче, Облића, Ајвалије, Кижнице и других мјеста овдје летују за „мале паре“.

Када има у њему слободних мјеста одмаралиште је отворено и за раднике из других подружница, који користе услуге ресторана.

С. Г.

ЗАЈЕДНИЦА ЗА ОДМОР РАДНИКА КОСОВА КАМП „КАМЕНОВО“

ОД СВЕГ СРЦА ЧЕСТИТА БОРЦИМА, БОРАЧКИМ И ОСТАЛИМ ДРУШТВЕНО-ПОЛИТИЧКИМ ОРГАНИЗАЦИЈАМА, РАДНИМ ЉУДИМА И ГРАЂАНИМА СР ЦРНЕ ГОРЕ ВЕЛИКИ РЕВОЛУЦИОНАРНИ ПРАЗНИК

ТРИНАЕСТИ ЈУЛ

— ДАН УСТАНКА ЦРНОГОРСКОГ НАРОДА

УЗ НАЈЛЕПШЕ ЖЕЉЕ ДА У БУДУЋЕМ РАДУ ПОСТИЖУ СВЕ ЗНАЧАЈНИЈЕ РАДНЕ ПОБЈЕДЕ

Базен хотела „Интернационал“

MONTENEGROTURIST

„SLOVENSKA PLAŽA“

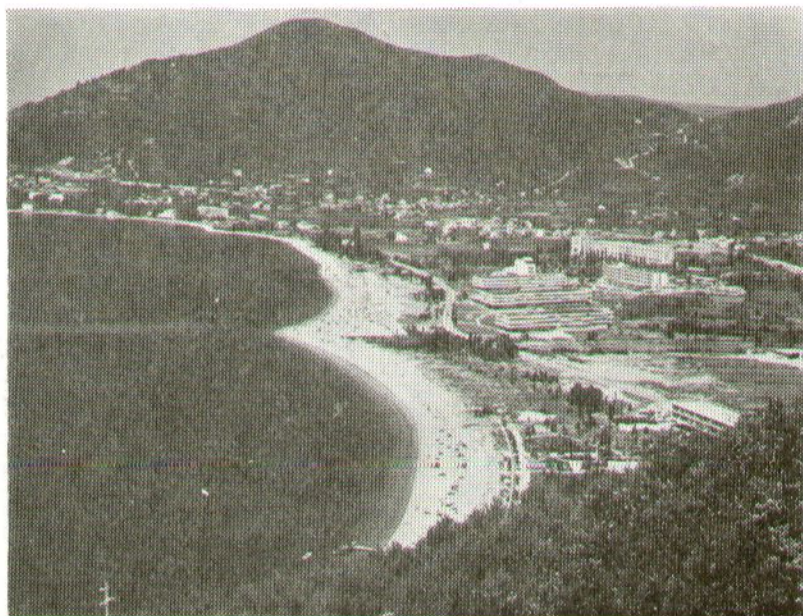
81310 BUDVA

TELEFONI: DIREKTOR 82-116, SEKRETAR 82-118, H. „INTERNACIONAL“ 82-034, H. „ADRIATIK“ 82-102, H. „SLAVIJA“ 82-228
H. „PLAŽA“ 82-032, PRODAJA 82-034 TELEK 41189 TU AVALA — BUDVA TEKUĆI RASCI: 80718-1-340

НАЈСРДАЧНИЈЕ ЧЕСТИТА СВИМ ТРУДБЕНИЦИМА И ГРАЂАНИМА НАШЕ РЕПУБЛИКЕ, СВОЈИМ ПОСЛОВНИМ ПРИЈАТЕЉИМА, ДРУШТВЕНО-ПОЛИТИЧКИМ И ОСНОВНИМ ОРГАНИЗАЦИЈАМА УДРУЖЕНОГ РАДА СВИЈЕТЛИ ПРАЗНИК НАШЕ РЕВОЛУЦИЈЕ

ТРИНАЕСТИ ЈУЛ**— ДАН УСТАНКА ЦРНОГОРСКОГ НАРОДА**

СА ИСКРЕНИМ ЖЕЉАМА ДА ВЕЋ ИЗВОЈЕВАНИМ РАДНИМ ПОБЈЕДАМА ПРИДРУЖУЈУ ЈОШ ВЕЋЕ УСПЈЕХЕ У ИЗГРАДЊИ САМОУПРАВНЕ СОЦИЈАЛИСТИЧКЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ

Комплекс хотела на Словенској плажи

СИЗ ОСНОВНОГ ВАСПИТАЊА И ОБРАЗОВАЊА
СИЗ КУЛТУРЕ И НАУКЕ
СИЗ ФИЗИЧКЕ КУЛТУРЕ

ОД СВЕГ СРЦА ЧЕСТИТАМО СВИМ РАДНИМ ЉУДИМА И КОЛЕКТИВИМА, ГРАЂАНИМА, ДРУШТВЕНО-ПОЛИТИЧКИМ И ОСНОВНИМ ОРГАНИЗАЦИЈАМА УДРУЖЕНОГ РАДА, ШКОЛАМА, УЧЕНИЦИМА, НАСТАВНОМ ОСОБЉУ, СПОРТИСТИМА И СПОРТСКИМ РАДНИЦИМА

ТРИНАЕСТИ ЈУЛ**— ДАН УСТАНКА ЦРНОГОРСКОГ НАРОДА**

УЗ НАЈСРДАЧНИЈЕ ЖЕЉЕ ДА И ОВО СВЕНАРОДНО СЛАВЉЕ УВЕЛИЧАЈУ НОВИМ РАДНИМ ПОБЈЕДАМА У ИЗГРАДЊИ НАШЕ САМОУПРАВНЕ СОЦИЈАЛИСТИЧКЕ ДОМОВИНЕ

СВИМ РАДНИМ ЉУДИМА, КОЛЕКТИВИМА, ГРАЂАНИМА СВОЈИМ ПОСЛОВНИМ ПРИЈАТЕЉИМА, ДРУШТВЕНО-ПОЛИТИЧКИМ И ОРГАНИЗАЦИЈАМА УДРУЖЕНОГ РАДА СР ЦРНЕ ГОРЕ ЧЕСТИТАМО ОД СВЕГ СРЦА ВЕЛИКИ РЕВОЛУЦИОНАРНИ ПРАЗНИК

ТРИНАЕСТИ ЈУЛ**— ДАН УСТАНКА ЦРНОГОРСКОГ НАРОДА**

СА НАЈЉЕПШИМ ЖЕЉАМА ДА И У БУДУЋЕМ РАДУ ПРАЗНИЦИМА БОРБЕ ЗА СЛОБОДУ ПРИДРУЖУЈУ СЛАВЉА ЗА СЛОБОДУ СВЕ ЗНАЧАЈНИЈИХ ПОБЈЕДА НА СВИМ ПОЉИМА СТВАРАЛАШТВА

КОЛЕКТИВ БЕОГРАДСКЕ ИНДУСТРИЈЕ МЕСА
„СЛАВИЈА“ — БЕОГРАД ПРОДАЈНА МРЕЖА
БУДВА — ПЕТРОВАЦ

СА НАЈЉЕПШИМ ЖЕЉАМА ДА СЛАВЉИМА БОРБЕ ЗА СЛОБОДУ
ПРИДРУЖУЈУ ПРАЗНИКЕ НОВИХ РАДНИХ ПОБЈЕДА ОД СВЕГ СРЦА

Ч Е С Т И Т А М О

ТРИНАЕСТИ ЈУЛ — ДАН УСТАНКА НАРОДА ЦРНЕ ГОРЕ

СВИМ ШТЕДИШАМА, РАДНИМ ЉУДИМА И ГРАЂАНИМА, ДРУШТВЕНО-ПОЛИТИЧКИМ И ОСНОВНИМ ОРГАНИЗАЦИЈАМА УДРУЖЕНОГ РАДА, КАО И СВОЈИМ ПОСЛОВНИМ ПРИЈАТЕЉИМА

ЕКСПОЗИТУРА ОБАВЉА СВЕ БАНКАРСКЕ ПОСЛОВЕ:
ПРИМА УЛОГЕ НА ШТЕДЊУ, ОТВАРА ТЕКУЋЕ И ЖИРО-
РАЧУНЕ И ДАЈЕ ПОТРОШАЧКЕ КРЕДИТЕ

Југословенска инвестициона банка Београд са Филијалом у Котору, Експозитуром у Будви и Пословницом у Петровцу учествовала је са кредитима у изградњи водовода, а сада учествује у изградњи канализације.

ЈУГОСЛОВЕНСКА ИНВЕСТИЦИОНА
БАНКА — БЕОГРАД

СА ФИЛИЈАЛОМ КОТОР, ЕКСПОЗИТУРОМ У БУДВИ И ПОСЛОВНИЦОМ
У ПЕТРОВЦУ НА МОРУ

ПРЕДУЗЕЋЕ ЗА ДИСТРИБУЦИЈУ ЕЛЕКТРИЧНЕ ЕНЕРГИЈЕ
СОЦИЈАЛИСТИЧКЕ РЕПУБЛИКЕ ЦРНЕ ГОРЕ

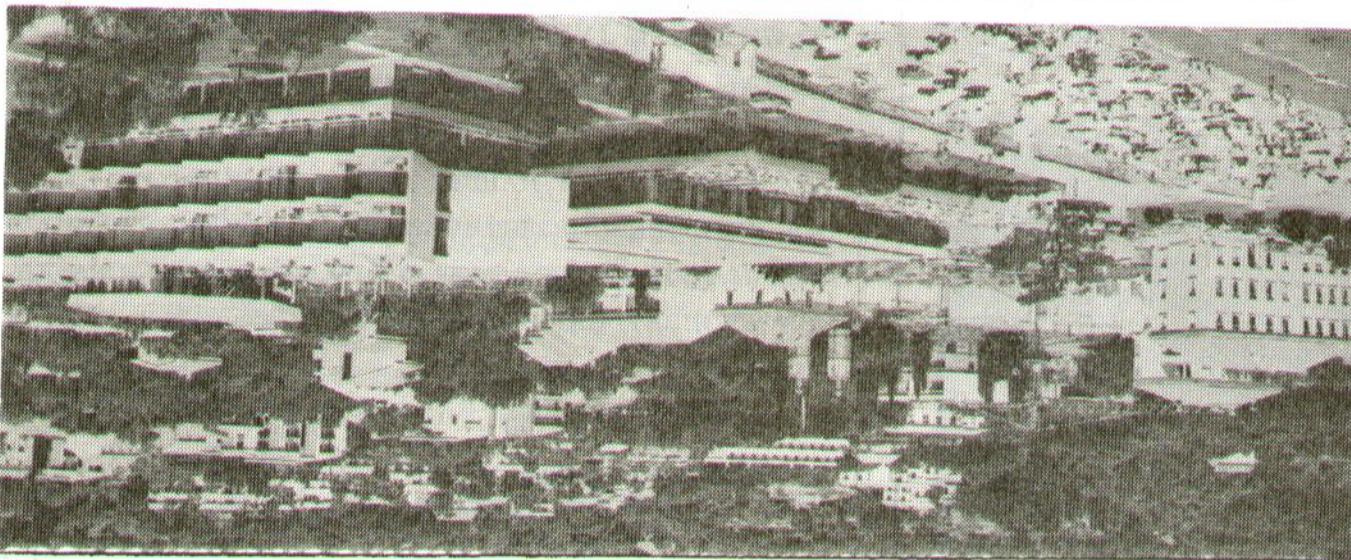
ООУР ЕЛЕКТРОДИСТРИБУЦИЈА „БУДВА“ — БУДВА

ЧЕСТИТА СВИМ НАШИМ РАДНИМ ЉУДИМА И КОЛЕКТИВИМА, БОРЦИМА И БОРАЧКИМ ОРГАНИЗАЦИЈАМА, КАО И ГРАЂАНИМА НАШЕ РЕПУБЛИКЕ ВЕЛИКИ ПРАЗНИК НАРОДНЕ РЕВОЛУЦИЈЕ

Нова улица у Будви

ТРИНАЕСТИ ЈУЛ — ДАН УСТАНКА ЦРНОГОРСКОГ НАРОДА

Панорама Петровца са хотелом „Оливом“

УЗ НАЈИСКРЕНИЈЕ ЖЕЉЕ ДА
ГА ДОЧЕКАЈУ И ПРОСЛАВЕ
У ДОБРОМ ЗДРАВЉУ И РАСПОЛОЖЕЊУ, СЛАВЕЋИ И
СЛОВРЕМЕНО НОВЕ РАДНЕ
ПОБЈЕДЕ У ИЗГРАДЊИ САМОУПРАВНЕ СОЦИЈАЛИСТИЧКЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ

КОЛЕКТИВ ДОМА ЗДРАВЉА — БУДВА

ЧЕСТИТА ОД СВЕГ СРЦА СВИМ НАШИМ ГРАЂАНИМА, РАДНИМ ЉУДИМА, БОРЦИМА НАРОДНО-ОСЛОБОДИЛАЧКОГ РАТА, БОРАЧКИМ И ДРУШТВЕНО-ПОЛИТИЧКИМ ОРГАНИЗАЦИЈАМА, МЕДИЦИНСКИМ РАДНИЦИМА И УСТАНОВАМА, КАО И СВОЈИМ ПОСЛОВНИМ ПРИЈАТЕЉИМА

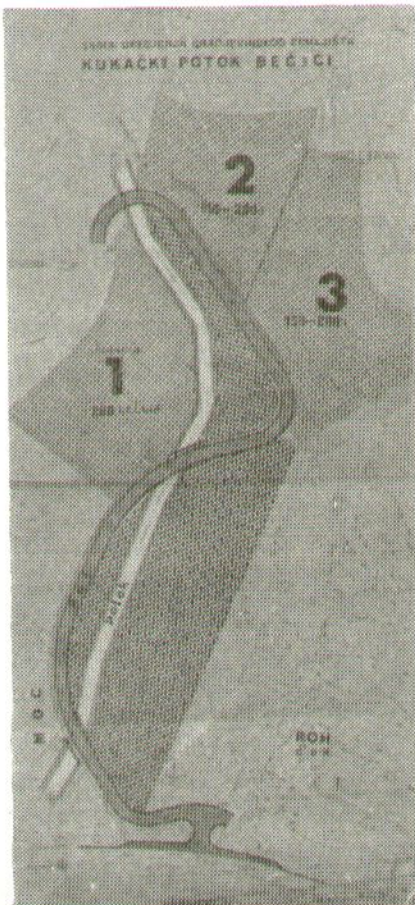
ТРИНАЕСТИ ЈУЛ — ДАН УСТАНКА НАРОДА ЦРНЕ ГОРЕ

УЗ НАЈЉЕПШЕ ЖЕЉЕ ДА ГА ДОЧЕКАЈУ И ПРОСЛАВЕ У ДОБРОМ ЗДРАВЉУ И ВЕДРОМ РАСПОЛОЖЕЊУ И ДА У БУДУЋЕМ РАДУ ПОСТИЖУ СВЕ ВЕЋЕ И ЗНАЧАЈНИЈЕ УСПЈЕХЕ

Будванска ривијера отворена за раднички туризам

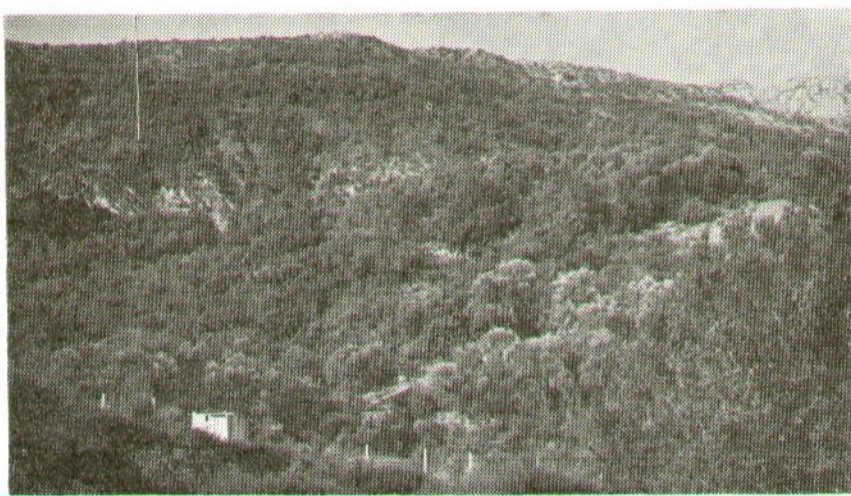
С ВРЕМЕНА НА ВРИЈЕМЕ чује се како је наша ривијера затворена за раднички туризам и наводе се изјаве по којима је, тобоже основни задатак појединих туристичких посленика био да се „метропола црногорског туризма“, како су Будву не без права називали, што прије ослободи такозваних „парадајс-туриста“, а да су све снаге усмјерене у правцу девизног туризма. Ако су појединци тако мислили и говорили, то је било некад — сада, сасвим сигурно, мисле друга чије и труде се да забораве негдашње изјаве. У прилог тога наводимо чињеницу да је прије кратког времена организована велика, репрезентативна, сваке хвале вриједна и скупа акција „караван „Монтенегротуриста“, које ће, по свему судећи, постати традиционална. Затим: да је прича о затворености наших локација за радничка одмаралишта лишена основа увјерићемо се ако знамо да се на подручју наше општине налази преко два десет радничких одмаралишта, а од тога је једна половина смјештена на самој морској обали!

На фотосима су Кукачки поток данас — прекривен разним растињем и шикаром — и шема уређења грађевинског земљишта тог истог терена. Као што ћемо се увјерити на основу бројева лежаја, у Кукачком потоку ће се градити радничка одмаралишта капацитета 400 — 500 лежаја. У непосредној близини — преко пута већ је подигнуто одмаралиште за дјецу из титовоужичког краја, капацитета 200 ле-

жаја. Уговорена је са Београдским графичким заводом изградња радничког одмаралишта са 150 лежаја, што значи да у Кукачком потоку, у Бечићима, има мјеста још за најмање 250 лежаја.

И на овом примјеру можемо се увјерити да прича о затворености будванске ривијере за раднички туризам нема никаквог основа.

ТРИНАЕСТИ ЈУЛ

— ДАН УСТАНКА ЦРНОГОРСКОГ НАРОДА

НАЈСРДАЧНИЈЕ ЧЕСТИТАМО СВИМ РАДНИМ ЉУДИМА, КОЛЕКТИВИМА И ДРУШТВЕНО-ПОЛИТИЧКИМ ОРГАНИЗАЦИЈАМА НАШЕ РЕПУБЛИКЕ УЗ НАЈЉЕПШЕ ЖЕЉЕ ДА У БУДУЋЕМ РАДУ ПОСТИЖУ СВЕ БОЉЕ УСПЈЕХЕ

САМОУПРАВНА ИНТЕРЕСНА ЗАЈЕДНИЦА
ЗА ИЗГРАДЊУ И УРЕЂЕЊЕ ОПШТИНЕ
И
ЗАВОД ЗА ИЗГРАДЊУ И УРЕЂЕЊЕ ОПШТИНЕ БУДВА

YU INVESTICIONA BANKA TITOGRAD FILIJALA BUDVA

ОБАВЉА СВЕ ПОСЛОВЕ КРЕДИТИРАЊА ПРИВРЕДЕ И СТАНОВНИШТВА, ДИНАРСКЕ И ДЕВИЗНЕ ШТЕДЊЕ, ДЕВИЗНИХ И ЖИРО РАЧУНА, ОТКУПА СТРАНИХ СРЕДСТАВА ПЛАЋАЊА, ИСПЛАТЕ ЛИЧНИХ ДОХОДАКА ПРЕКО ШТЕДНИХ КЊИЖИЦА

*

НАЈСРДАЧНИЈЕ ЧЕСТИТАМО ВЕЛИКИ ПРАЗНИК БОРБЕ ЗА СЛОБОДУ

ТРИНАЕСТИ ЈУЛ

— ДАН УСТАНКА ЦРНОГОРСКОГ НАРОДА

СВИМ КОЛЕКТИВИМА, ШТЕДИШАМА, ПОСЛОВНИМ ПРИЈАТЕЉИМА, БОРЦИМА, БОРАЧКИМ ОРГАНИЗАЦИЈАМА, РАДНИМ ЉУДИМА И ГРАЂАНИМА СР ЦРНЕ ГОРЕ

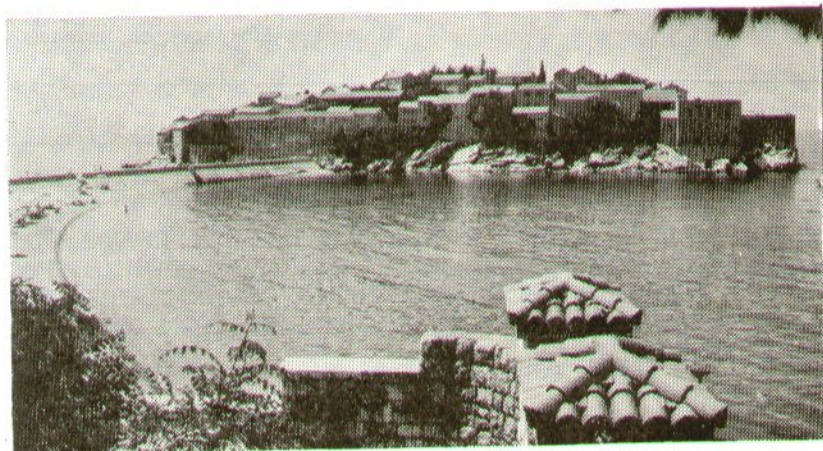
ВЕЛИЧАНСТВЕНИ ПРАЗНИК НАШЕ РЕВОЛУЦИНАРНЕ БОРБЕ

ТРИНАЕСТИ ЈУЛ

— ДАН УСТАНКА ЦРНОГОРСКОГ НАРОДА

ЧЕСТИТАМО СВИМ НАШИМ ТРУДБЕНИЦИМА, ГРАЂАНИМА, ДРУШТВЕНО-ПОЛИТИЧКИМ И ОСНОВНИМ ОРГАНИЗАЦИЈАМА УДРУЖЕНОГ РАДА УЗ НАЈБОЉЕ ЖЕЉЕ ЗА ДАЉИ ПРОЦВАТ НАШЕ САМОУПРАВНЕ СОЦИЈАЛИСТИЧКЕ ДОМОВИНЕ

ООУР „СВЕТИ СТЕФАН“

Свети Стефан је познат широм свијета

ОД СВЕГ СРЦА ЧЕСТИТАМО СВИМ РАДНИМ ЉУДИМА, КОЛЕКТИВИМА, ГРАЂАНИМА И ДРУШТВЕНО-ПОЛИТИЧКИМ ОРГАНИЗАЦИЈАМА СР ЦРНЕ ГОРЕ ПРЕДСТОЈЕЋИ ПРАЗНИК РЕВОЛУЦИЈЕ

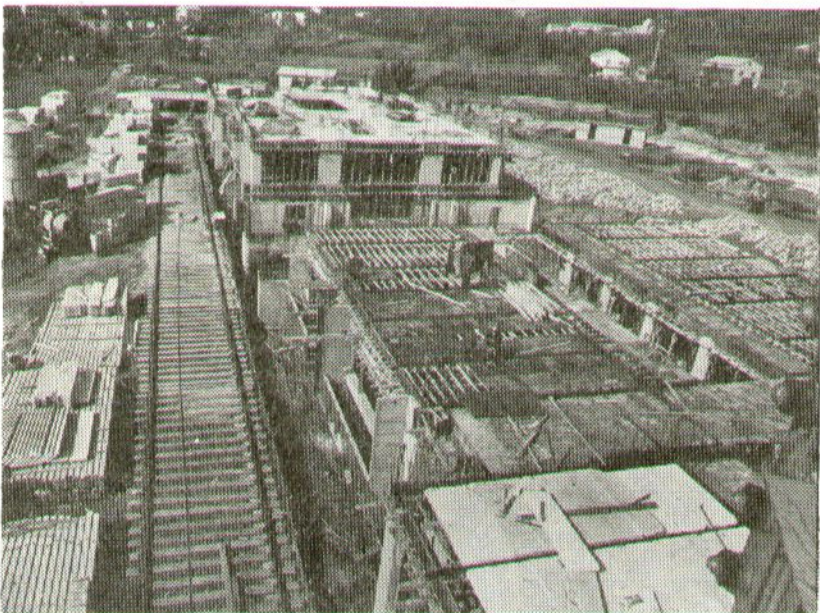
ТРИНАЕСТИ ЈУЛ — ДАН УСТАНКА НАРОДА ЦРНЕ ГОРЕ

СА НАЈИСКРЕНИЈИМ ЖЕЉАМА ДА У БУДУЋЕМ РАДУ ПОСТИЖУ НОВЕ И СВЕ ВЕЋЕ УСПЈЕХЕ У ИЗГРАДЊИ НАШЕ ДОМОВИНЕ

КОЛЕКТИВ ДОМА ОДМОРА „БУДВА“
СА ОДМАРАЛИШТИМА „БУДВА“,
„ПАРК“ И „ПЕТКО МИЉЕВИЋ“

Дом одмора „Будва“

Са градилишта Основне школе у Будви

ТРИНАЕСТИ ЈУЛ — ДАН УСТАНКА ЦРНОГОРСКОГ НАРОДА

ЧЕСТИТАМО НАЈСРДАЧНИЈА СВИМ СВОЈИМ УЧЕНИЦИМА, БАЧКИМ РОДИТЕЉИМА, РАДНИМ ЉУДИМА И ГРАЂАНИМА НАШЕ РЕПУБЛИКЕ

УЗ НАЈЉЕПШЕ ЖЕЉЕ ДА ПРАЗНИЦИМА РЕВОЛУЦИЈЕ ПРИДРУЖУЈУ СЛАВЉА НОВИХ РАДНИХ ПОБЈЕДА

КОЛЕКТИВ ОСНОВНЕ ШКОЛЕ
„СТЈЕПАН МИТРОВ ЉУБИША“
БУДВА

КОЛЕКТИВ ПРИРОДНОГ ЉЕЧИЛИШТА
РВИ „ПАЛАС“

ООУР „ЛУЧИЦЕ“ ПЕТРОВАЦ НА МОРУ

ЧЕСТИТА СВИМ БОРЦИМА НАРОДНО-ОСЛОБОДИЛАЧКОГ РАТА, БОРАЧКИМ И ДРУШТВЕНО-ПОЛИТИЧКИМ ОРГАНИЗАЦИЈАМА, РАДНИМ ЉУДИМА И ГРАЂАНИМА НАШЕ РЕПУБЛИКЕ НАСТУПАЈУЋИ ПРАЗНИК БОРБЕ ЗА СЛОБОДУ

ТРИНАЕСТИ ЈУЛ — ДАН УСТАНКА ЦРНОГОРСКОГ НАРОДА

УЗ НАЈИСКРЕНИЈЕ ЖЕЉЕ ДА ТОМ ВЕЛИЧАНСТВЕНОМ СЛАВЉУ ПРИДРУЖЕ ТРИЈУМФЕ НОВИХ РАДНИХ ПОБЈЕДА У ИЗГРАДЊИ ЉЕПШЕГ ЖИВОТА И СРЕЋНИЈЕ БУДУЋНОСТИ СВИХ НАШИХ НАРОДА И НАРОДНОСТИ

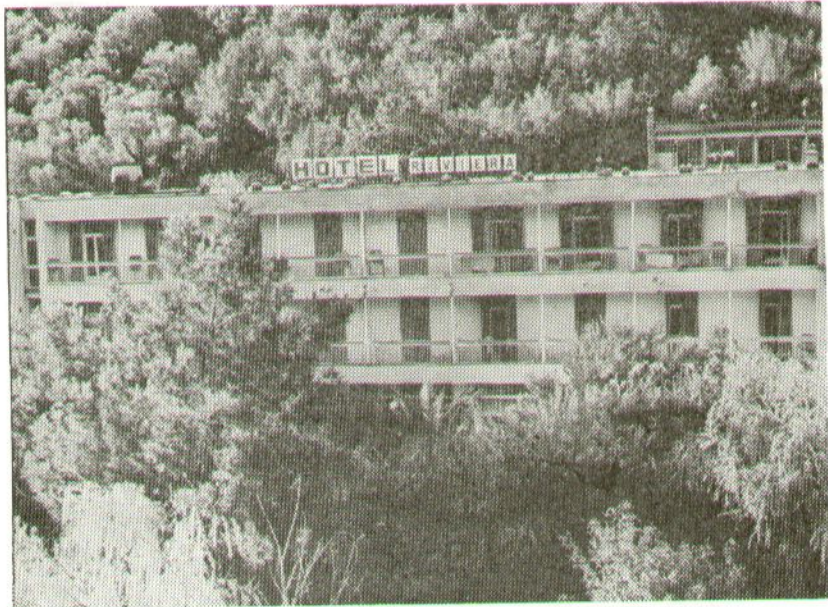

УЗ НАЈСРДАЧНИЈЕ ЖЕЉЕ ДА ГА ДОЧЕКУЈУ И ПРОСЛАВЕ ОНАКО КАКО ТО ДОЛИКУЈЕ ВЕЛИЧАНСТВЕНОМ ПРАЗНИКУ ПОЧЕТКА БОРБЕ ЗА СЛОБОДУ, ОД СВЕГ СРЦА ЧЕСТИТАМО

ТРИНАЕСТИ ЈУЛ — ДАН УСТАНКА ЦРНОГОРСКОГ НАРОДА

СВИМ НАШИМ ТРУДБЕНИЦИМА, РАДНИМ КОЛЕКТИВИМА, МЕДИЦИНСКИМ РАДНИЦИМА И УСТАНОВАМА, БОРЦИМА И БОРАЧКИМ ОРГАНИЗАЦИЈАМА, КАО И СВИМ НАШИМ ГРАЂАНИМА

ЗДРУЖЕНА АПОТЕКАРСКА УСТАНОВА „ЦРНА ГОРА“
ООУР НАРОДНА АПОТЕКА „БУДВА“ — БУДВА

Хотел „Ривијера“ у Петровцу

УЗ НАЈСРДАЧНИЈЕ ЖЕЉЕ ДА У БУДУЋЕМ РАДУ ПРАЗНИКЕ РЕВОЛУЦИОНАРНЕ БОРБЕ ДОЧЕКУЈУ СА СВЕ ЗНАЧАЈНИЈИМ УСПЈЕСИМА У ИЗГРАДЊИ БОЉЕГ И ЉЕПШЕГ ЖИВОТА ЧЕСТИТАМО

ТРИНАЕСТИ ЈУЛ — ДАН УСТАНКА ЦРНОГОРСКОГ НАРОДА

СВИМ РАДНИМ ЉУДИМА И КОЛЕКТИВИМА, УЧЕСНИЦИМА НАРОДНО-ОСЛОБОДИЛАЧКОГ РАТА И БОРАЧКИМ ОРГАНИЗАЦИЈАМА, КАО И СВИМ ГРАЂАНИМА НАШЕ РЕПУБЛИКЕ

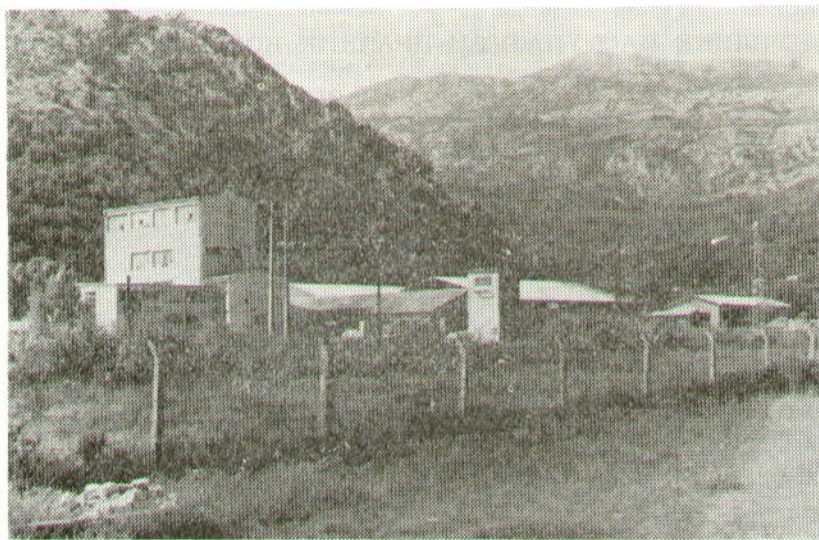
**РАДНИ КОЛЕКТИВ ООУР „ПАЛАС“
ПЕТРОВАЦ НА МОРУ**

ТРИНАЕСТИ ЈУЛ — ДАН УСТАНКА НАРОДА ЦРНЕ ГОРЕ

НАЈСРДАЧНИЈЕ ЧЕСТИТАМО СВИМ НАШИМ ТРУДБЕНИЦИМА, КОЛЕКТИВИМА, ГРАЂАНИМА, БОРЦИМА НАРОДНО-ОСЛОБОДИЛАЧКОГ РАТА, БОРАЧКИМ И ДРУШТВЕНО-ПОЛИТИЧКИМ ОРГАНИЗАЦИЈАМА, УЗ НАЈЉЕПШЕ ЖЕЉЕ ДА У БУДУЋЕМ РАДУ ПОСТИЖУ СВЕ ВЕЋЕ УСПЈЕХЕ У ИЗГРАДЊИ НАШЕ САМОУПРАВНЕ СОЦИЈАЛИСТИЧКЕ ДОМОВИНЕ

**РАДНИ КОЛЕКТИВ ООУР „ЈАДРАНТУРИСТ“
БУДВА**

СВИМ НАШИМ ТРУДБЕНИЦИМА, РАДНИМ КОЛЕКТИВИМА, УЧЕСНИЦИМА НАРОДНО-ОСЛОБОДИЛАЧКОГ РАТА, БОРАЧКИМ И ДРУШТВЕНО-ПОЛИТИЧКИМ ОРГАНИЗАЦИЈАМА ОД СВЕГ СРЦА ЧЕСТИТАМО ВЕЛИКИ ПРАЗНИК

ТРИНАЕСТИ ЈУЛ — ДАН УСТАНКА ЦРНОГОРСКОГ НАРОДА

УЗ НАЈЉЕПШЕ ЖЕЉЕ ДА ГА ДОЧЕКУЈУ И ПРОСЛАВЕ ЗАЈЕДНО СА НОВИМ РАДНИМ ПОБЈЕДАМА У ИЗГРАДЊИ НАШЕ САМОУПРАВНЕ СОЦИЈАЛИСТИЧКЕ ДОМОВИНЕ

Хемпро

ПРЕДУЗЕЋЕ ЗА УВОЗ - ИЗВОЗ ПРОИЗВОДЊУ И УНУТРАШЊИ ПРОМЕТ — БЕОГРАД
ОУУР — ПРОИЗВОДЊА СРЕДСТАВА ЗА ЗАШТИТУ БИЈА,
ПРЕРАДУ ДРУГИХ ХЕМИКАЛИЈА И НЕМЕТАЛА — ПЕТРОВАЦ НА МОРУ
ТЕЛЕФОН: 882-85-106, ТЕЛЕГРАМ ХЕМПРО, ТЕКУЋИ РАЧУН 20710-1-825 СДК БУДВА

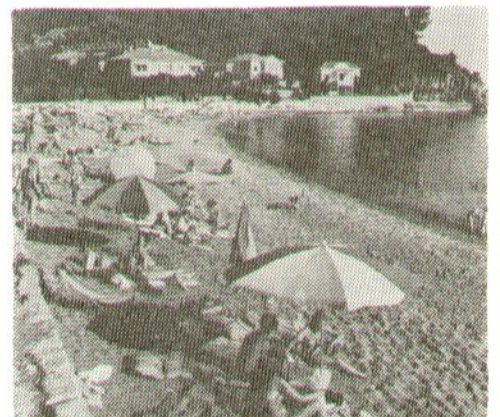
ВЕЛИЧАНСТВЕНИ
ПРАЗНИК БОРБЕ ЗА
СЛОБОДУ

ТРИНАЕСТИ ЈУЛ — ДАН УСТАНКА

ЧЕСТИТАМО
СВИМ НАШИМ РАД-
НИМ ЉУДИМА, КО-

ЛЕКТИВИМА, ГРАЂАНИМА, БОРЦИМА ОСЛОБОДИЛАЧКОГ РАТА, БОРАЧКИМ И ОСТАЛИМ ДРУШТВЕНО-ПОЛИТИЧКИМ ОРГАНИЗАЦИЈАМА

УЗ НАЈСРДАЧНИЈЕ ЖЕЉЕ ДА ТОМ СЛАВЉУ РЕВОЛУЦИОНАРНЕ БОРБЕ ЦРНОГОРСКОГ НАРОДА ПРИДРУЖЕ ПРАЗНОВАЊЕ НОВИХ РАДНИХ ПОБЈЕДА НА СВИМ ПОЉИМА СТВАРАЛАШТВА

На петровачкој плажи

ОБРАТИТЕ НАМ СЕ ЗА СВЕ ИНФОРМАЦИЈЕ ОКО ПУТОВАЊА У ЗЕМЉИ И ИНОСТРАНСТВУ

YUGOTOURS

VAŠA AGENCIJA NA VAŠEM RASPOLAGANJU

СВИМ РАДНИМ ЉУДИМА, КОЛЕКТИВИМА, ГРАЂАНИМА И ДРУШТВЕНО-ПОЛИТИЧКИМ ОРГАНИЗАЦИЈАМА СР ЦРНЕ ГОРЕ НАЈСРДАЧНИЈЕ ЧЕСТИТАМО

ТРИНАЕСТИ ЈУЛ
— ДАН УСТАНКА ЦРНОГОРСКОГ НАРОДА

НАЈСРДАЧНИЈЕ ЧЕСТИТАМО СВИМ НАШИМ ТРУДБЕНИЦИМА, РАДНИМ КОЛЕКТИВИМА, ГРАЂАНИМА, БОРАЧКИМ И ОСТАЛИМ ДРУШТВЕНО-ПОЛИТИЧКИМ ОРГАНИЗАЦИЈАМА

ТРИНАЕСТИ ЈУЛ
— ДАН УСТАНКА ЦРНОГОРСКОГ НАРОДА

УЗ НАЈИСКРЕНИЈЕ ЖЕЉЕ ДА ВЕЛИЧАНСТВЕНИ ПРАЗНИК БОРБЕ ЗА СЛОБОДУ И ЉЕПШИ ЖИВОТ УВЕЛИЧАЈУ СЛАВЉИМА НОВИХ РАДНИХ ПОБЈЕДА У ИЗГРАДЊИ НАШЕ САМОУПРАВНЕ СОЦИЈАЛИСТИЧКЕ ДОМОВИНЕ

Део старог града: „Авала“ и бунгалови

КОЛЕКТИВ
ООУР „АВАЛА“
БУДВА

ТРИНАЕСТИ ЈУЛ
— ДАН УСТАНКА НАРОДА ЦРНЕ ГОРЕ

ЧЕСТИТАМО ОД СВЕГ СРЦА СВИМ БОРЦИМА НАРОДНО-ОСЛОБОДИЛАЧКОГ РАТА, БОРАЧКИМ И ОСТАЛИМ ДРУШТВЕНО-ПОЛИТИЧКИМ ОРГАНИЗАЦИЈАМА, РАДНИМ ЉУДИМА И ГРАЂАНИМА СР ЦРНЕ ГОРЕ УЗ НАЈЉЕПШЕ ЖЕЉЕ ДА У БУДУЋЕМ РАДУ ПОСТИЖУ СВЕ ВЕЋЕ ПОБЈЕДЕ НА СВИМ ПОЉИМА СТВАРАЛАШТВА

ПОСЛОВНИЦА БУДВА

Савјет основне школе „Стјепан Митров Љубиша“ у Будви, сходно члану 33. Закона о изменама и допунама Закона о основном образовању и васпитању („Службени лист СРЦГ“ број 16) од 13. маја 1977. године.

О Г Л А Ш А В А

слободне часове у настави за школску 1977/78. годину; седмично:

Српскохрватски језик	10 часова
Математика	9 часова
Физичко васпитање	8 часова

Молбе са потребним доказима о школској и стручној спреми подносе се на адресу: Основна школа „Стјепан М. Љубиша“ у Будви (за Конкурсну комисију).

Оглас је отворен осам дана од дана објављивања.

ОД СВЕГ СРЦА ЧЕСТИТАМО СВИМ РАДНИМ ЉУДИМА И ГРАЂАНИМА, САВЕЗУ УДРУЖЕЊА БОРАЦА НАРОДНО-ОСЛОБОДИЛАЧКОГ РАТА И ОСТАЛИМ ДРУШТВЕНО-ПОЛИТИЧКИМ ОРГАНИЗАЦИЈАМА ВЕЛИЧАНСТВЕНИ ПРАЗНИК НАШЕ РЕВОЛУЦИЈЕ

ТРИНАЕСТИ ЈУЛ
— ДАН УСТАНКА НАРОДА ЦРНЕ ГОРЕ

СА НАЈБОЉИМ ЖЕЉАМА ДА ПРАЗНИЦИМА БОРБЕ ЗА СЛОБОДУ ПРИДРУЖУЈУ СЛАВЉА НОВИХ РАДНИХ ПОБЈЕДА

САМОУПРАВНА ИНТЕРЕСНА ЗАЈЕДНИЦА СОЦИЈАЛНЕ И ДЈЕЧЈЕ ЗАШТИТЕ — БУДВА

И

ОСНОВНА ЗАЈЕДНИЦА ЗДРАВСТВЕНЕ ДЈЕЛАТНОСТИ РАДНИКА И ЗЕМЉОРАДНИКА — БУДВА

У Црногорској фудбалској лиги, након тридесет кола, завршена је првенствена трка. Лопта ће мировати све до половине августа, када ће љубитељи фудбала поново похрлити на стадионе.

„Петровац“ и „Могрен“ постигли су завидан пласман на првенственој табели. Петровчани су са 33 освојена бода заузели треће мјесто и тако потврдили да је садашња генерација изузетно талентована и да резултати из прошле и претпрошле године нијесу случајност. Будвани су се пласирали на пето мјесто са 30 освојених бодова, али треба напоменути да имају и утакмицу мање, јер је сусрет 29. кола са екипом „Зета“ у Будви прекинут је у првом полувремену, а утакмица још увијек није регистрована.

Петровчани су пријатно изненађење овогодишњег првенства. Послије „Сутјеске“ и „Титограда“, који су одвајали за класу то је најхотенија екипа, која још увијек није исказала своје могућности. Када се сумирају резултати, морамо истаћи да су Петровчани током јесењег дијела првенства играли много боље и ангажованије. Прољећни

старт није био најуспјешнији, али су у финалису фудбалери заиграли и успјели да освоје трећу позицију на табели. За тај успјех подједнако су заслужни млади и амбициозни тренер Јован Суђић, агилни председник клуба др Војислав Франичевић, целокупна управа и, наравно, они који су изнијели терет првенства на својим леђима: Стојановић, Шпиро Зеновић, Ленковић, Божовић, Ратковић, Вучичевић, Шољага, Душко Зеновић, Митровић, Богдановић, Вукотић, Радуловић, Таконовић, Пејовић, Арчан Андрић и остали. С мањим осцилацијама сви они су дјеловали хомогено и

ЗАВРШЕНО ПРВЕНСТВО ЦРНЕ ГОРЕ У ФУДБАЛУ

„Петровац“ — трећи „Могрен“ — пети

представљали „тврди орах“ за све противнике, поготово у Петровцу. Голман Стојановић блистао је на многим утакмицама и сврстао се у ред најбољих чувара мреже у Црној Гори. Бековски пар Зеновић — Ленковић играо је максимално ангажовано, нарочито на утакмицама у Петровцу, а поред њих стубови одбране били су увијек поуздани борци Ратковић и крилни халфови Вучичевић и Божовић. У нападачком реду бриљирали су изванредни стријелци Вукотић и Радуловић, који су тресли мреже противника, нарочито ујесен, а солидни су били Таконовић, Пејовић и Богдановић. И најзад у овом првенству сасвим се афирмирао млади нападач Душко Зеновић, а изванредни таленти Андрић и Митровић, тек треба да покажу праву вредност.

„Петровац“ је 13 пута био победник, седам пута је играо неријешено, а десет пута су његови фудбалери на пуштали терен погнуте главе.

Будвани су се пласирали у горњем дијелу табеле, али, према мишљењу оних који га воде, овај тим може далеко више. „Могрен“ је играо у промјенљивој форми, изгубљено је непланирано неколико бодова, нарочито код куће, па је то утицало на коначан пласман. Истина, тим често није могао да буде комплетан, јер — нешто због жутих картона, нешто због повреда и дисциплине појединаца — тренер Тодоровић је често био приморан да „скупи“ једанаест играча.

„Могрен“ је изванредно почео, али су касније уследили осцилације. Што је најважније, играчки потенцијал је веома добар — по многим, међу најбољим у лиги, а подмладак обећава

лијепу фудбалску сутрашњицу.

Ако би појединачно оцјенивали учинак фудбалера, рекли бисмо да су голмани Љалевић и Петковић солидно обавили посао, бекови Пејовић, Беришић и Бошковић могу да играју у било којем тиму ове лиге, па и код многих друголигаша. У средњем реду није увијек све „шти-мало“. Наиме, стандардни центархалф Божовић, није играо цијело вријеме првенства, Вуксановић је на неким утакмицама бриљирао, да би понекад сасвим подбадио, а млади Иванић је тек пред крај постао стандардни првотимац од којег се много очекује. Тренер Тодоровић је често мијењао састав у жељи да пронађе најбољу једнаесторицу, па су у средњем реду врло често играли и Калезић, Пајовић, и Рајко Радовић што је све утицало на стварање јасније физиономије тима. У нападу, „прве виолине“ су, свакако брзоног крило Рајковић, на кога су „око бацили“ емисари многих прволигашких екипа, и Калезић, који је играч вансеријског формата, али, такође, доста својеглави, па и недисциплинован, што је, свакако, имало одраза на игру и резултате „Могрена“. Префињени техничар Елезовић и продорни Поповић пружили су велики допринос, баш као и Благота Радовић, који је добар нападач, али слично Калезићу, морао би много више пажње да поклони односу према игри и према клубу. Најзад, треба поменути и оне који су повремено облачили дрес првог тима, а пред којима стоји лијепа будућност: Филиповић и Шабана, нападачи који посједују раскошни таленат и с којима треба марљиво радити, па упорног Иванчевића, Рабренковића и Марковића.

И „Могрен“ и „Петровац“ ће паузу између два првенства искористити да консолидују своје редове, да уиграју поједине линије, створе још приснију и другарскију атмосферу у клубу. Осим тренера и самих фудбалера, велику помоћ у томе треба да пружи и чланови управе, који и код једног и код другог клуба морају бити агилнији и ангажованији, како би увијек у првом плану било оно због чега се долази на стадионе — игра.

С. Г.

С. Грегорић

У МОДЕРНОЈ ГАЛЕРИЈИ

Изложба Ђељоша Ђокаја

Двадесета самостална изложба Ђељоша Ђокаја свечано је отворена у Будви 22. јуна у присуству већег броја културних и друштвено-политичких радника Будве, СР Црне Горе и САНП Косова, Отворио ју је Светозар Радуловић, секретар Самоуправне интересне заједнице за културу наше општине.

Прије будванске публике ову изложбу видјели су ликовни поклоници у Риму, Титограду и Приштини.

Код Ђељоша Ђокаја, који своје слике, у цртеже и темпере ради са пуном ангажованошћу, преовлађују мотиви, везани за технолошку изражајност модерног човјека. Маштовит као умјетник, овај сликар обузет је насиљем данашњице, тако да његова платна упозоравају човјечанство на оно што га очекује у будућности. Свуда су машине, које немају ништа хуманог, већ нас просто гуже. Ђељош Ђокај не даје одговор на питање шта

ће бити са човјечанством, он само опомиње, чак и више него што би то могао неки књижевник, који би хтио то рећи кроз надреално размишљање.

На сликама се осјећају дисциплина и ред. Фактура је, строго узевши, изванредна. У моментима изражавања, нарочито кроз одрубљене главе и дјелове човјечје тијела, видимо носталгичну растуженост за патријархалношћу, у којој је Ђокај живио, све до одласка у свијет. Он несумњиво припада сликарима нове фигурације. Како он то рече, његови узорци у умјетности не могу се лако конкретизовати или ограничити — они су везани за човјека и његово сопство у фантазију. Ђокај затим помиње велике надреалисте, Бројгела, Боша, Ернста и метафизичара Кирикоа, који су створили тај правац у умјетности коме и он припада.

С. Паповић

Портрет као сувенир

Мићо Вујовић је врло запослен

ЈЕДНА ОД АТРАКЦИЈА Будве је ликовна група „Могрен“, коју чине сликари из разних крајева наше земље. Они испред градских зидина раде блиц-портрете, аквареле и цртеже.

Будвани се сјећају да је овдје, не тако давно, била главна „пјача“ на којој је продавано маслиново уље, његушки сир, барски црвени нар, раштан и сушени скадарски скобаљ. Затим је, до прије неколико година, овај простор био уступан продавцима разних сувенира.

Захваљујући иницијативи Културног центра, овај изванредни кутак припао је групи „Могрен“ чији је оснивач академски сликар Мићо Вујовић. Сваког дана се, пред зидинама око штафелаја окупе туристи. Неки чекају да буду портретисани, други посматрају како настају слике. Често публика нагади сликара аплаузом — као глумца на отвореној сцени.

У групи има дванаестак сталних чланова — објашњава Мићо Вујовић. Број нији су аматери, али имамо и неколико професионалних чланова. До промјена у чланству долази сваке године.

Овдје испробавају свој таленат многи млади људи, а у право циљ рада групе је окупљање даровитих умјетника.

Одобрење за рад издаје Културни центар, на основу препоруке сталних чланова групе. Сви су обавезни да уплате извјесну суму за једномјесечно коришћење простора, а тај новац убира мјесна заједница.

Поред сликања, овдје се и говори сликарству. Мићо Вујовић је током прошле године водио разговоре с туристима на тему што је то кич и показало се да су такви разговори корисни.

— Љетос ћу говорити о умјетности наиваца — каже. Мићо. — Биће ријечи и о аматеризму, дилетантизму, дје чјем цртежу. Поред тога, имаћу сталну изложбу од педесетак слика и исто толико скулптура. То је дио мојих нових радова припремљених за изложбу у Београду.

С. Г.

У Будви одржане партизанске игре Црне Горе

Будва је прије нешто више од мјесец дана била домаћин Партизанских игара Црне Горе. На спорским теренима хотелског комплекса са на Словенској плажи и у фискултурној сали Основне школе „Никола Ђурковић“ у Радованима учествовало је укупно тринаест друштава — из Цетиња, Пљеваља, Титограда, Никшића, Гусиња, Бара, Будве, Херцег-Новог и из радних организација. Око 90 такмичара наступило је у осам дисциплина партизанског вишебоја. По-дијељено је 78 медаља — 12

златних, 56 сребрних и 10 бронзаних.

У гимнастичком вишебоју учествовало је 79 такмичара. Међу пиониркама прво мјесто припало је Цетињанкама, у категоријама омладине и пионира — Никшићанима, а у категорији омладинки — Спортском друштву „Мексико“ из Бара.

Пехаре су освојили омладинке из Бара — као најбоља екипа и пионери из Никшића — за успјешно такмичење.